VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 56 Vol. LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, toukok. 13 p. — Saturday, May 13, 1967

Uuden sodan 1. vaiheessa -- U Thant

Vaatii USA:ta lopettamaan pommituksen ja aloittamaan neuvottelut; YK pelkää USA:n uusia hyökkäyssuunnitelmia

Yhdistyneet Kansakunnat, N.Y. — Hyljäten "hiljaisen diplomatian" taktiikan ja vaatien avoimesti Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen, YK:n pääsihteeri U Thant antoi torstaina vakavan varoituksen siitä, että ihmiskunta voi jo olla "kolmannen maailmansodan ensimmäisessä vaiheessa".

Jos Vietnamin sodan nykyinen suunta jatkuu, hän sanoi, "minä pelkään, että suora konfrontaatio ensi sijassa Washingtonin ja Pekingin välillä tulee kiertämättömäksi".

Palauttaen mieleen, että Kiinan ja Neuvostoliiton välinen Yhteinen avunantosopimus on edelleen voimassa U Thant antoi ymmärtää, että sellainen konfrontaatio voi vetää Neuvostoliitonkin mukaansa.

U Thant osoitti, että ensimmäistä ja toista maailmansotaa edeltäneet siirrot käsittävät myös pitkät prologit (johdannot) selittäen: "Minä tarkoitan psykologista ilmapiiriä, sillä poliittisten katsomusten muokkaaminen vaatii silloin aikansa ja kun tilanne oli kypsä jollekin uskottavalta näyttävälle tekosyylle, silloin aloitettiin maailmanlaajuinen sota. Minun mielestäni me elämme nyt samantapaisessa tilanteessa."

Hän varoitti, että kysymys ei ole vain taisteluun nyt osallistuvista osapuolista, vaan myös joistakin sellaisista maista, jotka eivät vielä taisteluihin osallistu.

Tämän vakavan varoituksen taustana oli U Thantin teräväsanainen arvostelu Yhdysvaltain ohjelmasta. Hän vaati päättävämmin kuin milloinkaan ennen, että Yhdysvaltain pitäisi lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen.

U Thant sanoi, ettei enää voida harkita hänen maaliskuussa esittämäänsä "paikoilleen jäämiseen" perustuvaa välirauhaehdotusta.

Vastauksena kysymykseen, onko hän luopunut vähän aikaisemmin esittämästään kolmen kohdan esityksestä, U Thant sanoi:

"Johtuen viimeksikuluneitten muutamien viikkojen aikaisesta kehityksestä, ainoa realinen asenne on se, että kiinnitetään huomiota yhteen ainoaan seikkaan — pommituksen lopettamiseen." Hän sanoi olevansa vakuuttunut, että pommituksen lopettamisen jälkeen on mahdollista päästä keskusteluihin.

U Thant on ilmeisesti vetänyt sellaisen johtopäätöksen, että sodan viimeaikainen eskalointi (laajentaminen) Washingtonin toimesta on muodostanut sellaisen tilanteen, ettei hän henkilökohtaisesti voi enää olla Pohjois-Vietnamin ja Washingtonin välimailla — että nyt on keskitettävä kaikki toiminta yhteen tavoitteeseen, Yhdysvaltain pommituksen lopettamisvaatimukseen.

Päivää aikaisemmin, siis keskiviikkona, U Thant esitti myös vaatimuksen, että USA:n pitäisi lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen. Samalla kertaa YK:n diplomaattipiireistä ilmaistiin epäily, että Yhdysvallat voi suunnitella maavoimin Pohjois-Vietnamiin tehtävää hyökkäystä.

U Thant sanoi sodan nykyisen eskalation aiheuttavan "suurimman kriisin, mikä on ihmiskunnan edessä ollut toisen maailmansodan jälkeen."

YK:n piireissä spekuloidaan yhä lisääntyvässä määrässä Yhdysvaltain mahdollisesta hyökkäyksestä demarkaatiolinjan yli. Sellainen toimenpide muuttaisi sodan väsytysyrityksestä kaikkikäsittäväksi suurhyökkäykseksi mihin liittyy se ilmeinen vaara, että myös Kiina yhtyy sotaan.

Arvailu USA:n uusista hyökkäyssuunnitelmista on saanut vettä myllyynsä demarkaatiolinjan luona viimeaikoina käydyistä taisteluista, joiden tavoitteena oli vissien strategisten kukkuloiden saanti yhdysvaltalaisten käsiin.

Ottawa. — Pääministeri Lester B. Pearson ilmaisi torstaina alahuoneen istunnossa huolestuneisuutensa Vietnamin sodan laajenemisen mahdollisuudesta. Hän sanoi, että se voi tuhota koko Vietnamin kansan ja kehittää kansainvälisesti hyvin vaarallisen tilanteen".

Sellainen kehitys ei vain tarkoittaisi Vietnamin kansan tuhoamista, vaan myös perusteellista poliittista muutosta mikä vaarantaa NATO:n Euroopassa.

Vietnamin sota on ainoa seikka mikä estää Yhdysvallat ja Neuvostoliiton lähestymästä toisiaan, totesi pääministeri Pearson ilmaisematta kuitenkaan julkista protestia Yhdysvaltain hyökkäyssodan astettaisesta laajentamisesta.

Saigon. — Ohjelman muutos, minkä perusteella ns. siviilien kontrolliohjelma jää suuremmassa määrässä Yhdysvaltain asevoimien tehtäväksi, tarkoittaa sitä, että USA:n asevoimien määrää on suuresti lisättävä, selitettiin täällä torstaina.

Saigonin eräissä piireissä on esitetty arvioita, että Etelä-Vietnamissa olevien USA:n asevoimien määrä on korotettava 700,000:een mieheen.

Ranska "tervehtii" Britannian yritystä

Pariisi. — Ranskasta tiedoitettiin keskiviikkona, että se "tervehtii lämpimästi" Britannian liittymistä Euroopan kuuden maan yhteismarkkina-liittoon", Britannian aloittaessa asian käsittelyn sen viimeisenä keskustelupäivänä.

Pääministeri Wilson näyttää saaneen vakuuttavan menestyksen, huolimatta hänen kannattajiensa erään voimakkaan ryhmän protestista.

Muodollinen anomus esitetään luultavasti yhteismarkkinaliiton päämajassa Brysselissä torstaina.

Ranskan tiedoitusministeri, Georges Corse ilmoitti, että de Gaulle tulee antamaan Britannian yhteismarkkinaan liittymistä koskevan lausunnon sanomalehtikonferenssissa ensi tiistaina.

Tribunaalin toteamus: USA on sotarikollinen

Yhdysvaltain sanotaan syyllistyneen monesti Kambodzhan itsenäisyyden loukkaamiseen

Tukholma. — Brittiläisen filosofin Bertrand Russellin johdolla muodostettu epävirallinen sotarikostribunaali julkaisi keskiviikkona päätöksensä, jonka mukaan Yhdysvallat on syyllistynyt sotarikoksiin Vietnamissa.

Tribunaali katsoo, että Yhdysvaltain kanssarikollisia tässä tapauksessa ovat Uusi Seelanti, Etelä-Korea ja Australia.

Ranskalainen kirjailija-filosofi Jean-Jaul Sarte esitti tribunaalin päätöksen yleisöstä täyteen ahdetussa Kansantalossa Jugoslavialainen historioitsija Vladimir Dedijer, joka toimi tribunaalin puheenjohtajana, kiitti tribunaalin jäseninä toimineita yhdysvaltalaisia, joiden joukossa oli pasifisti Dave Dellinger ja näytelmäkirjailija Carl Ogelsby, "suuren rohkeuden ja turmeltumattomuuden" miehiksi.

Tuomion langettamista ei vielä tässä istunnossa odotettu. Yhdysvaltoja vastaan esitetään vielä muita syytöksiä, ehkä tribunaalin seuraavassa istunnossa ensi lokakuussa.

Mr. Sartre sanoi tribunaalin keskustelleen siitä, onko Yhdysvaltain hallitus suorittanut kansainvälisten lakien määritelmiä hyökkäyksiä Vietnamissa.

"Tribunaalin yksimielinen vastaus oli on", hän sanoi. "Onko pommitettu puhtaasti siviilikohteita, kuten sairaaloita, kouluja, kirkkoja, pagodeja, patoja jne., ja missä määrin? Tribunaali on yksimielisesti vastannut, on".

Hän sanoi Yhdysvaltain sotarikossyyllisyyden lepäävän Nyrnbergin säädösten varassa, joista kuuten on rikottu, sekä Yhdistyneitten Kansakuntien peruskirjan, v. 1928 allekirjoitetun Briand-Kellogg sopimuksen sekä v. 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen varassa.

Mr. Sartre sanoi tribunaalin todenneen — yhden jäsenen pidättyessä äänestyksestä — että Yhdysvallat on monesti syyllistynyt Kambodzhan alueellisen eheyden ja itsenäisyyden loukkaamiseen.

PIIRISYYTTÄJÄ ON JOUTUNUT VAIKEUKSIIN

Tutkimusta voidaan viivästyttää, mutta mikään ei voi sitä estää, sanoo Garrison

New Orleans, La. — Piirisyyttäjä Jim Garrison sanoo, että "mikään mahti maailmassa" ei voi estää presidentti John F. Kennedyn murhan tutkimista.

"Ainoa mitä he voivat tehdä on se, että tutkimustyö hidastuu", sanoi Garrison keskiviikkoisen tapahtumasarjan jälkeen, mihin sisältyi seuraavaa:

— Pyyntö haasteen antamiseksi niin, että Keskustiedusteluelin (CIA) määrättäisiin antamaan kuvan, mitä Garrison sanoo kauan salassa pidetyksi kuvaksi Lee Harvey Oswaldista, joka Warrenin komission mukaan suoritti Kennedyn murhan.

— Oikeusdepartmentti kielsi eräältä FBI:n asiamieheltä oikeuden todistajalausunnon antamiseksi vuonna 1963 tapahtunutta murhaa tutkivan suurvalamiehistön kuulustelutilaisuudessa.

— Tiedonanto nauhoituksesta, jonka sanotaan osoittavan, että lahjuksia oli tarjottu lausunnossa, mikä auttaisi Garrisonin tutkimusta.

Haasteen anojat vaativat CIA:n johtajaa Richard Helmsia antamaan suurvalamiehistölle "todellisen kuvan" mikä on otettu Oswaldista ja eräästä tukevasta kuubalaisesta Kuuban suurlähetystön edustalla Mexico Cityssä.

Garrison väittää, että tämä kuva on pidetty salassa ja että "vääristetty" kuva esitettiin Warrenin komissionille.

Garrison haluaa, että FBI:n asiamies, Regis Kennedy antaisi suurvalamiehistön kuulusteluissa todistajalausunnon osuudestaan salamurhatutkimukseen, mutta Yhdysvaltain oikeusministeriön lakimies Louis C LaCour on pyytänyt piirin rikostuomaria, Bernard J. Bagertia hylkäämään tämän haasteen.

Siitä nauhoituksesta Garrison sanoo: "Sillä ei ole mitään arvoa. Ainoa tärkeä seikka on totuus."

Mr. Garrison sanoo, että New Orleansissa salavehkeiltiin presidentti—Kennedyn murhaamiseksi. Tähän mennessä on tutkimusten perusteella nostettu yksi syytös salavehkeilystä. Syytettynä on eläkkeellä oleva neworleansilainen liikemies, 54-vuotias Clay L. Shaw, joka kiistää syyllisyytensä.

VIIME TIEDOT

Washington. — Yhdysvaltain hallitus tiedoitti torstaina, että eräs neuvostoliittolainen hävittäjäalus oli toisena peräkkäisenä päivänä pyyhkäissyt USAn risteilijän Walkerin sivua Japanin merellä. Washington on lähettänyt asian johdosta protestin Moskovaan.

Toronto. — Senaattori Wallace McCutcheon tiedoitti torstaina, että hänkin ryhtyy tavoittelemaan konservatiivipuolueen kansallisen johtajan paikkaa. Kuusikymmentäviisivuotias senaattori McCutcheon julistautui samassa yhteydessä kovaksi sosialismin viholliseksi, joka vsatustaa myös liittovaltion sekaantumista maakunta-asiain käsittelyyn ja yksilöiden toimintavapauteen.

Ottawa. — Canada ja Itävalta allekirjoittivat torstaina rikollisten luovutusta (extradition treaty) koskevan sopimuksen. Tämä oli ensimmäinen kerta jolloin Canada on itsenäisesti neuvotellut tällaisesta sopimuksesta toisen maan kanssa vaikka Canadalla on rikollisten luovuttamista koskevat sopimukset noin 40 maan kanssa. Muut ovat kuitenkin vanhoja brittiläissopimuksia, jotka on sitten laajennettu myös Canadaa käsittäviksi.

Ottawa. — Uuden demokraattisen puolueen kansallinen johtaja T. C. Douglas esitti alahuoneen torstaisessa istunnossa hallitukselle annettavaksi epäluottamuslauseen siksi, kun liittohallitus ei ole voinut järjestää lakivoimaisesti Quebecille erikoisasemaa.

Toronto. — Pääministeri John Robarts sanoi torstaina, että hänen tarkoituksenaan on järjestää perjantaina alkava liittovaltioa koskeva konferenssi, vaikka Ottawasta annettiin ymmärtää, että pääministeri Pearson ei sellaiseen kokoukseen tule. Ottawa on tiedon mukaan ainakin 2 kertaa kieltäytyy lähettämästä edustajiaan Robartsin konferenssiin.

Papandreou Kreikan sotilasjuntan vainon kohteena

Ateena. — Yhdysvalloissa poliittis-taloudellisen koulutuksen saanutta Kreikan entisen pääministerin poikaa Andreas Papandrouta vastaan nostettiin keskiviikkona syytös salavehkeilystä maanpetoksen suorittamiseksi kuningasvallan kukistamisen muodossa.

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1867 1967

1917—1967

Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

REUTHER VAATII TOIMENPITEITÄ UNIOTOIMINNAN LAAJENTAMISEKSI

"Jos lihavan olevaisen päällä istuvat" eivät tule mukaan, Reuther lupaa toimia yksipuolisesti

Washington. — Moittien ammattiyhdistysjohtajia, jotka "istuvat lihavan status quo'in (olevaisen) päällä", autotyöläisten unionin (UAW) presidentti Reuther viitoitti tiistaina tien, mitä AFL-CIO:n johdon on seurattava, jos se mielii pitää Reutherin mukanaan.

Niin pian kuin tämän vuoden työehtosopimusneuvotteluista päästään ensi syksynä, Reuther sanoi, hän aikoo mennä AFL-CIO:n johtokunnan kokoukseen ja pyytää sen apua järjestymättömien järjestämiseksi.

"Olisi edullista jos johtokunta ryhtyisi toimenpiteisiin" hän sanoi. Mutta jos havaitsemme, että johtokunta ja neuvosto ei halua toimia (järjestymättömien järjestämiseksi), me emme jää omahyväisyyden vangiksi. Jos he eivät halua marssia, me marssimme yksinämme."

Vastauksena kysymykseen, että eikö se nostaisi esiin toimialakiistoja, Reuther sanoi: "Niille ihmisille, jotka istuvat lihavan olevaisuutensa päällä, niille jotka istuvat paperilla olevien toimialarajoitusten päällä, me sanomme, että me autamme teitä järjestämään."

Ja jos he sanovat, että he eivät halua teidän apuanne?

"Me marssimme suoraan heidän ylitseen," hän sanoi.

Reutherin veli Roy ehätti tässä yhteydessä lisäämään, ettei tämä ole uhkaus, jotta Reuther marssii työväenjohtajain yli. Reuther tarkoitti vain sitä, että jos AFL-CIO kieltäytyy avustamisesta, silloin hän menee heidän ohitseen niiden unioiden luo, jotka tarvitsevat apua, selitti Roy Reuther.

Tähän lisäsi Walter Reuther: "Me luotamme siihen, että he eivät kieltäydy antamasta apua.

"Minä tunnen luissani, että me voimme kaksinkertaistuttaa ammattiyhdistysliikkeen jäsenmäärän neljässä vuodessa," sanoi mr. Reuther.

Mutta, viitaten ilmeisesti AFL-CIO:n presidentti George Meanyyn ja eräisiin hänen kannattajiinsa, mr. Reuther sanoi, että jäsenmäärän lisääntymistä ei saavuteta, jos ammattiyhdistysliikkeen jotkut johtohenkilöt istuvat rahasäkkiensä päällä.

"Hänen erimielisyytensä Meanyn kanssa on ohjelmallista taistelua, eikä valtakamppailua. AFL-CIO saa pitää minun puolestani nykyisen johtonsa 200 vuotta, minä en siitä välitä. Mutta heidän on parasta liittyä marssiin mukaan," hän selitti.

Reuther erosi jokin aika sitten AFL-CIO:n johtokunnan jäsenyydestä.

Konserttipianisti kuoli Vietnamissa

Danang. — Yhdysvaltalainen konserttipianisti ja entinen ihmelapsisäveltäjä, Philippa Schuyler sai surmansa maanantai-iltana, kun etelä-vietnamilaisia lapsia Danangiin evakuoiva USA:n armeijan helikopteri syöksyi maahan.

Miss Schuyler saapui ensi kerran Vietnamiin viime vuonna antaakseen konsertteja USA:n sotilaille ja vietnamilaisille ryhmille.

Hän palasi Vietnamiin noin kuukausi sitten kirjeenvaihtajana Manchester, N.H., Union Leaderille ja muutamille uskonnollisille julkaisuille.

4 kuoli tiistaina kolarissa lähellä Fort Williamia

Port Arthur. — Kahden auton yhteentörmäyksessä, tiistaina lähellä Mosquito Creekin mäkeä No. 61 maantiellä, sai surmansa 4 miestä, viidennen loukkaantuessa vakavasti. Kuolleet ovat: 20-vuotias Michael Patrick Shields; 25-vuotias Walter Frank Stroszyn, 910 W. Fancis St. 34-vuotias Callum Allan Martin 1202 W. Frederica St. ja 34-vuotias Gerald Clyde Dunbar, 110 Noran St.

31-vuotias Frederick George Barnwell, 318 S Marks St. on hoidettavana McKellar sairaalassa. Hänellä on pää- ja rintavammoja. Sairaalan virkailijat sanovat hänen voivan olosuhteisiin nähden kohtalaisesti.

Ontarion maakuntapoliisin mukaan tapahtui onnettomuus noin 1.45 tiistaiaamuna, vähän pohjoiseen Mosquito Creekista ja noin 500 jaardia Fort Williamin kaupungin rajan ulkopuolella.

Pääm. Pearson puolusti hiljaista diplomatiaa

Sanoi epäilevänsä, että Washington ei kuuntele Canadaa, jos otetaan kantaa

Ottawa. — Pääministeri Pearson puolusti keskiviikkona yhä laajemman arvostelun kohteeksi joutunutta hallituksensa hiljaisen diplomatian ohjelmaa Vietnamin sodan tiimoilta esittäen samalla vakavan varoituksen niistä suurista vaaroista mitä on edessä, ellei tätä sotaa saada lopetetuksi.

Pääministeri Pearson sanoi hallituksen ohjelmapuheesta sukeutuneen keskustelun yhteydessä, että jos Vietnamin sota jatkuu, taistelut eivät ainoastaan lisäänny, vaan laajenevat myös maantieteellisesti, johtaen se Vietnamin kansan tuhoon ja kylmän sodan jatkumiseen.

"Nyt on vaarallinen tilanne ja aiheuttaa, minä otaksun, enemmän huolestuneisuutta nyt kuin milloinkaan ennen siitä lähtien kun minä olen sitä seurannut," sanoi pääministeri Pearson.

Mutta, hän sanoi, kannan ottaminen julkisesti ei auta asiaa ja hän antoi ymmärtää, että sellainen kannanotto voisi johtaa siihen, ettei Yhdysvaltain hallitus kuuntele Canadan yksityisluontoisia esityksiä.

On suotuisampaa työskennellä äänettömästi kansainvälisissä yhdyskunnissa Yhdysvaltain "hyvänä ystävänä ja naapurina" luopumatta oikeudesta puhua, jossa tilanne sitä välttämättä vaatii.

"Mutta minä katson, että meidän velvollisuudeksemme ei ole tullut tehdä sitä (puhua USA:lle tästä sodasta — V) ennen kuin se tulee kiertämättömäksi tehtäväksi, hän sanoi.

Oppositiojohtaja John Diefenbaker, joka on yleisesti puhuen tukenut Yhdysvaltain sotaohjelmaa Vietnamissa, sanoi puheenvuoronsa yhteydessä, että hallitukselta puuttuu rohkeutta Vietnamin kysymyksen käsittelyssä.

Uuden demokraattisen puolueen (NDP:n) kansallinen johtaja, T. C. Douglas ei ole vielä osallistunut keskusteluun hallituksen ohjelmapuheesta, mutta tämä puolue on pitkän aikaa vaatinut, että Canadan hallituksen tulisi julkisesti tuomita Yhdysvaltain sota Vietnamin kansaa vastaan, vaatia Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamista ja Vietnamin kysymyksen rauhanomaista ratkaisua Geneven sopimuksen puitteissa.

VATIKAANI SEKAANTUI MYÖS MINIHAMEISIIN

Vatican City. — Katolinen kirkko ei voi antaa hyväksymistään minihameille sanoi Vatican Cityn viikkolehti Osservatore Della Demenics viime tiistaina.

Mainitun julkaisun mukaan katolinen kirkko suosii sellaista muotia, mikä "korostaa naisen arvoa" ja tuomitsee muodin "millä on taipumusta alentaa naista".

Julkaisu kirjoittaa edelleen, että jotkut "järjettömät (brainless) naiset, esiintyen näennäisesti ei-mukautuvaisina, näyttävät lopulta apinoita muistuttavilta hyväksyessään muodin kaikkein mielikuvituksellisimmat äärimmäisyydet . . ."

Vatikaanin lehti huomioi mielihyvin sen, että muotilehdet rupeavat puhumaan "paluusta arvokkuuteen ja vaatimattomuuteen."

Lehti sanoo kirkon rohkaisevan säädyllisyyttä, "eikä voi sen vuoksi hyväksyä minihameita".

Vatikaani sai viime sunnuntaina hyvän näytöksen minihameista kun paavi Paavali VI vastaanotti elokuva-, teatteri- ja sanomalehtiväkeä St. Peterin tuomiokirkossa.

Useimmilla näyttelijättärillä oli 3—4 tuumaa polven yläpuolelle nousseita minihameita. Claudia Cardinalella oli yksi lyhyin hame mutta hän väitti, ettei se ollut todellinen minihame.

Osservatore Della Demenica ei viitannut artikkelissaan lainkaan tähän paavin vastaanottotilaisuuteen.

Kehoittaa USA:ta välttämään uutta Vietnamia

Chapel Hill, N.C. — USA:n tulisi seurata sotatoimien pidättäytyväisyyspolitiikkaa Aasiassa sen jälkeen kun Vietnamin sota päättyy, sanoi senaattori Edward M. Kennedy (D. Mass.) maanantaina.

OPPIRAHOJEN MAKSUA SEURAA MENESTYS

Edmonton. — Kymmenen parroittunutta miestä astui keskiviikkoiltana Canadan lentoasemalla pois ilmavoimien (RCAF:n) Hercules-transporttikoneesta vakuuttuneena siitä, että seuraavalla kerralla heistä tulee arktisen alueen herroja.

Ryhmän johtaja, Ralph Plaisted, St. Paulissa, Minn. asuva vakuutusasiamies sanoi, että "tällä kertaa hävisimme. Mutta ensi vuonna pääsemme Pohjoisnavalle."

Nämä miehet yrittivät päästä moottorikelkkoja käyttäen Pohjoisnavalle jäitse Ellesmore saarella N.W.T. sijaitsevasta Eurekasta, noin 625 mailin päässä Pohjoisnavalta etelään ja noin 2,000 mailin päässä pohjoiseen Edmontonista.

"Jäiden lähtö löi meidät" sanoi mr. Plaisted. "Jäät rupesivat särkymään noin kuukautta aikaisemmin kuin tavallista. —

"Me menemme takaisin ensi vuonna, mutta aikaisemmin, ehkä jo helmikuussa hän sanoi." Tänä vuonna he aloittivat matkansa maaliskuun 25 pnä.

Pääasiassa amerikkalaisista muodostuneeseen ryhmään kuului 3 canadalaista. He ovat Canadan ilmavoimien (RCAFn) kapteeni John Austad, Edmontonista sekä Jean Luc ja Pierre Drouuin, kummatkin Valcartierista, Que.

Joukkue matkusti koko matkan joko päiväsaikaan tai puolipimeässä. "Tämä on ensimmäinen todellinen yö, jonka olemme nähneet sen jälkeen kun läksimme matkalle Montrealista," sanoi mr. Plaisted.

Ryhmän sanotaan oppineen paljon matkasta.

"Me havaitsimme, että emme tarvitse kaikkia niitä välineitä mitä otimme mukaamme. Oletan meidän varastoineen (kätkeneen) $25,000 arvosta välineitä ennen takaisin tuloamme. Tässä on syy miksi sanon, että me, kaikin, tulemme ensi vuonna takaisin pohjoiseen.

Mr. Plaisted sanoi kaikkien eniten hermoille käyneeksi tapaukseksi sitä kun heiltä meni kolme päivää kahden mailin pituisen matkan suorittamiseen.

"Meillä ei ollut riittävän hyviä karttoja, emmekä olleet suorittaneet etukäteen edessäolleesta alueesta riittävästi tutkimuksia ilmasta. Ensi vuonna järjestämme riittävästi ilmatiedusteluja. Me olimme tällä kertaa amatöörejä, mutta me opimme, että jäällä on tiedettävä minne ollaan menossa, sanoi Plaisted".

Mitään vakavampia sairauksia ei miesten keskuudessa ollut ja moraali oli aina hyvä.

"Mukanamme oli kolme lääkäriä — hammaslääkäri ja 2 lääkäriä — joten, vaikka olisimme sairastuneetkin, meillä oli apu saatavana. Meillä oli hän selitti myös riittävästi lääkkeitä voidaksemme perustaa hiton hyvän kenttäsairaalan."

He kokeilivat Yhdysvaltain avaruushallinnon ruokavalioita, ja "ne olivat hyviä — kevyitä kuljettaa ja aika maukkaita," sanoi mr. Plaister.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

Editor: W. Eklund   Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 — USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 — Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Kummaa suvaitsevuutta

Puhuessaan viikon lopulla Kreikan sotilasjohdon suorittamasta vallankaappauksesta yhdysvaltalainen senaattori Pell totesi, että tämä sotilaskaappaus suoritettiin lähes kokonaan USAn aseiden ja varusteiden turvin, mutta USAn hallitus ei esittänyt tämän johdosta mitään vastalausetta.

Mainittu senaattori jatkoi "ihmettelyään" seuraavaan tapaan:

USAn hallitus ei ole tuominnut Kreikassa tapahtunutta demokraattisten säädösten lakkauttamista ja joukkopidätyksiä (eräitten tietojen mukaan äärioikeistoon lukeutuvat sotilasjohtajat pidättivät noin 8,000 kreikkalaista, kommunisteista, sosialidemokraatteihin, liberaaleihin ja siitäkin oikeammalle oleviin asti — V). Yhdysvaltain hallituksen vaikeneminen Kreikan vallankaappauksen johdosta on epäilyksiä herättävä esimerkki USAn tendenssimäisestä reaktiosta muissa maissa tapahtuviin odottamattomiin hallituksien vaihdoksiin. Silloin kun hallitus on kaadettu oikeiston toimesta, istuu Yhdysvallat tavallisesti kädet ristissä Sensijaan silloin kun vallankaappauksen ovat suorittaneet vasemmistovoimat — USA tuomitsee sen käyttäen toisinaan mahtiaan tilanteen palauttamiseksi ennalleen.

Näin yhdysvaltalaissenaattori.

Ja ihmeteltävää onkin kerraksi siinä kun pahat "kommunistiset maat" sekä työväenpuolueet yleensä ja muut työväenjärjestöt ovat tiukassa äänensävyssä tuominneet Kreikan kansanvallan kukistamisen, mutta kansanvaltaisuudestaan kerskuvat hallitukset Washingtonissa, Ottawassa ja Lontoossa suhtautuvat äärioikeiston vallankaappaukseen ikään kuin se olisi aivan itsestään selvä ja tarpeellinen toimenpide!

Tosiasia tietenkin on, että Kreikan äärioikeisto ei olisi yrittänytkään vallankaappauksen suorittamista silloin, jos se olisi pelännyt vissien länsimaiden kielteistä reaktiota siihen. Washington Evening Starin kirjeenvaihtaja Clayton Fritchey antoi senaattori Pellin ihmettelyyn pätevän selostuksen kun hän kirjoitti Kreikan tapahtumista seuraavaa:

'En tiedä mikä on poliittinen vaikutuksemme vallan kaapanneeseen junttaan, mutta tiedän tarkoin, että se otti vallan niiden lentokoneiden, hyökkäysvaunujen ja aseiden turvin, jotka USA on toimittanut sinne monien vuosien aikana."

Vastuu vallankaappauksesta lankeaa suuremmassa määrin sotilashenkilöillemme kuin CIA:lle, sillä Kreikan armeija on ollut 20 vuoden ajan miltei osa USAn asevoimia, sanoi Fritchey. Amerikkalaisten ja kreikkalaisten sotilaspiirien välit ovat mitä läheisimmät. Tämän vuoksi vaikea olisi kuvitella, että sotilasneuvonantajat Kreikassa — ja näin ollen myös USAn hallitus — eivät olisi olleet tietoisia vallankaappauksen valmisteluista, toteaa Fritchey.

Tähän kun vielä lisätään se tieto, että Yhdysvaltain Kuudes laivasto oli vallankaappauksen aikoina Kreikan aluevesillä, niin tilannekuva on silloin melko selvä.

Unhoittuiko Nyrnberg?

Viikon alkupuolella New Yorkista saapuneissa uutistiedoissa kerrottiin demokraattipuolueen "uuden toivon", Robert F. Kennedyn syöneen omat sanansa sen käsityskannan mukaan, että huolimatta siitä kuinka auttamattomasti väärässä "oman maan" hallitus on, sitä on kuitenkin puolustettava, tukan tullen vaikka aseita käyttäen.

Aikaisempien uutistietojen mukaan olivat Columbia yliopiston opiskelijat kysyneet yleispiirtein sotapolitiikan vastustajana esiintyvältä mr. Kennedyltä, että voisiko hän hyvällä omallatunnolla ohjata pommittajakonetta ja pudottaa pommeja Pohjois-Vietnamiin (mitä vastaan ei ole Yhdysvaltain toimesta sotaa julistettu — V), mihin "makkarankäryn haistaneen mr. Kennedyn sanotaan vastanneen: "Minä olisin valmis taistelemaan etelässä. Minä en olisi lentäjä."

Kun opiskelijat halusivat tietää, että olisiko hän valmiina menemään mielummin vankilaan, kuin pommittamaan Pohjois-Vietnamia, mr. Kennedyn kerrottiin sanoneen: "Minä pysyisin maassa. Liittyisin taas laivastoon."

Ylläolevan perustella tuntuu, kuten sanottu, että mr. Kennedy haistoi "makkaran käryn". Eteenpäin pyrkivän poliitikon ei sovi "loukata" rauhantahtoisia ja rauhaa puolustavia opiskelijanuoria. Siksi oli heidän kiperiin kysymyksiinsä annettava välttelevät, eli kaperat vastaukset.

Mutta päästyään väljemmille vesille, mr. Kennedy selitti, että hänen edellämainittuja lausuntojaan on pidettävä ainoastaan mielipideilmaisuna siitä, että hän menisi mieluimmin laivastoon kuin ilmavoimien riveihin, mutta hän sanoi, ja tässä se tärkeä onkin, että jos hän olisi kutsuntaiässä ja saisi määräyksen lentää missä tahansa ominaisuudessa Vietnamin sodassa, "minä tekisin kaiken, mitä maani haluaa minun tekevän".

Kuten huomataan, viimeistään neljän tai viiden vuoden kuluttua Yhdysvaltain presidentin ehdokkuutta tavoitteleva mr. Kennedy osaa olla vähän "kaikkea kaikille" — puolittain kielteisesti Vietnamin sotaan suhtautuva henkilö rauhantahtoisten ylioppilaiden edessä, ja super-duper-1,000-prosentin sodan kannattaja niiden edessä, joille hän sanoo olevansa valmiina tekemään mitä tahansa maani minulta vaatii".

Tässä järkeilyssä on vain se vika, että ihmiskunta ei enää hyväksy sellaista keskiaikaista runokuvaa sodasta. Nyrnbergin sotarikosoikeus hävitti tämän tarunomaisen sotasankarikuvan ja se tehtiin Yhdysvaltain virallisen mukanaolon ja vaatimuksenkin pohjalla.

Nyrnbergin sotarikosoikeudessa yrittivät karskit ja koppavat natsijohtajat turvautua väitökseen, että he eivät tehneet mitään muuta kuin täyttivät velvollisuutensa "omaa maataan" ja sen valtiovaltaa kohtaan, että jos he olisivat kieltäytyneet sotaponnistelujen kannattamisesta, he olisivat henkilökohtaisesti joutuneet vaikeuksiin, ja että omaa maata on joka tapauksessa puolustettava sodan olosuhteissa. Nyrnbergin sotarikosoikeus ei halunnut kuunnellakaan sellaisia laverruksia selittämällä, että kaikilla ihmisillä ja erikoisesti valtion johtoasemissa olevilla henkilöillä on velvollisuus nousta omankin hallituksen ohjelmaa vastustamaan silloin kun järjestetään hyökkäyssotia muita maita ja kansoja vastaan.

Ei ole hauska nähdä ja kuulla että presidentti Johnsonin sotaista ohjelmaa ainakin osittain vastustava mr. Kennedy soutaa ja huopaa näin tärkeässä asiassa kuin Vietnamin hyökkäyssotakysymyksessä. Ilmeistä on kuitenkin, että senaattori Robert Kennedysta ei ehkä tule vielä seuraavissakaan vaaleissa presidentin ehdokasta, ellei hän voi poliittisesti kehittyä yllämainittua tasoa korkeammalle.

Kun Mannerheim "valloitti Pietarin"

Alusta loppuun saakka johdonmukaisen bolshevisminvastaisen asenteen ohella Mannerheimin otteille oli leimaa-antavaa ylimysmäinen asennoituminen, jota korostivat tsaarin Venäjän hovissa omaksutut sotilaalliset kunniakäsitteet. Myöhäisiällä kirjoitetut muistelmat (1950), joihin jo olisi luullut demokraattisten ajatusten vaikuttaneen, ovat huomattavan korskeat hengeltään. Kaikissa vaiheissa on marski halunnut asettaa — ja asettanut — omat ehtonsa. Ellei niitä täytetty, hän vetäytyi kuin loukkaantunut lapsi loukkoonsa, joksi tavallisimmin muodostui jokin Suomea suurellisempi ympäristö.

Kun Mannerheim vastanimitettynä valtionhoitajana joulukuun lopulla 1918 palasi Suomeen, ei hänelle ilmeisesti tuottanut asennevaikeuksia länsivaltojen ehtojen täyttäminen. Olihan Saksan tappio nolannut hänen suomalaiset vastustajansa ja hän itse saattoi kerskailla "sanoinhan minä"-asenteella. Kuningasvalta, jonka pystyttämisestä tynkäeduskunta kesäkuussa oli päättänyt, oli Saksan tappion takia jäänyt paperille ja Friedrich Karl luopunut ehdokkuudesta. Entinen valtakunnan ensimmäinen mies Svinhufvud oli vain suojeluskuntavääpeli ja Paasikivi ja moni muu nimimies poissa pelistä kuningasjupakan takia. Mannerheim oli nyt "kuningas".

Erään mieluisan perinnön olivat edeltäkäyneet hallitukset Mannerheimille kuitenkin jättäneet. Kesän 1918 aikana olivat (Mannerheimin valtuuttamat) suomalaiset sotilasretkikunnat tehneet hyökkäyksiä Petsamossa ja Karjalan suunnassa osoittaen siten valmiutta kukistaa bolshevikkien valta Venäjällä. Paasikiven hallitus oli niin ikään tehnyt periaatepäätöksen venäläisten kenraalien avustamisesta, mutta jättänyt toimet sikseen, kun nämä eivät suostuneet takaamaan Suomen itsenäisyyttä.

Mannerheimin saavuttua aktivoitui valkovenäläisten toiminta. Tammikuussa 1919 perustettiin Suomeen A. V. Kartashevin johdolla valkovenäläisten toimikunta, sama jota aiemmin oli suunniteltu koko kuitenkin pian länsivaltojen tuke- Venäjän hallitukseksi. Se muuttui kuitenkin pian länsivaltojen tukeman "koko Venäjän hallitsijan" amiraali Koltshakin hallituksen eräänlaiseksi alajaostoksi, jolla oli ylempänään "luoteisarmeijan" päälliköksi kohotettu kenraali Judenitsh.

VAITELIAS MANNERHEIM

Valtionhoitaja Mannerheim sai kohta Helsinkiin asetuttuaan, tammikuussa 1919, vieraakseen kenraali Judenitshin. Muistelmissaan Mannerheim on hyvin harvasanainen valkokenraalikontakteistaan — tätä ihmettelee närkästyneenmakuisesti mm. senaattori Onni Talas Mannerheimin muistelmien oikaisukirjoituksissaan. Tämä niukkuus on sitäkin puhuvampaa, kun Mannerheim muuten on varsin yksityiskohtainen ja kertoo mm. kulloistenkin laivamatkojen säistä ja saamiensa kunniamerkkien koristekuvioista.

Muiden aikalaisten muistelmat ja asiakirjat osoittavat kuitenkin, että interventiohankkeet olivat Mannerheimin liki ainoana ulkopoliittisena ambitiona. Hänen epäkiitollisena tehtävänään tässä oli Suomen itsenäisyys- ja aluevaatimusten ja venäläisten emigranttikenraalien vastakkaisten ehtojen yhteensopeuttaminen. Viimemainituilta puuttui intervention kannalta tärkein, riittävä elävä voima. Sitä oli Mannerheimin takana — jos oli.

Paasikiven hallitus, joka oli 1918 tehnyt periaatepäätöksen osallistumisesta venäläisten kenraalien interventioon, oli pannut sen naftaliiniin todettuaan, etteivät Pietarin operaatiota suunnittelevat valkokenraalit suostuneet tunnustamaan Suomen (jo saavutettua) itsenäisyyttä. Tästä huolimatta neuvotteli Mannerheim tiiviisti vuoden 1919 alusta alkaen loka—marraskuulle valkokenraalien kanssa samaisesta operaatiosta samoin tuloksin. Kolmansina osapuolina neuvotteluvyyhdessä olivat Ranskan ja Englannin hallitukset ja Helsingissä olevat edustajat, joilla vuorostaan oli varoja ja sotilasvarusteita, joita valkokenraalien hyökkäys niin ikään tarvitsi.

Mannerheimin hyökkäsinto esiintyi suorastaan kuumeenomaisena. Helmikuussa suorittaessaan valtiovierailut Ruotsiin ja Norjaan hän otti asian esille Ranskan ja Englannin edustajien kanssa. Hän keskusteli ajatuksestaan maaliskuun vaalien jälkeen Suomeen tulleen Englannin lähettilään kanssa. Kun hän lähetti Carl Enckellin Pariisiin neuvottelemaan ententevaltojen kanssa olivat nimenomaisena eväänä interventiota koskevat tiedustelut. Mannerheim kaavaili mm. muukalaislegioonan perustamista taistelemaan bolshevismia vastaan. Ruotsin meriministeri Palmstierna arveli, että Mannerheim tavoitteli itselleen Suomen suuriruhtinaskuntaa.

Jo varsin varhaisessa vaiheessa oli Mannerheim neuvotteluissaan Judenitshin kanssa ajanut tahtonsa läpi: Pietarin operaation johto olisi oleva Mannerheimin käsissä, ei häntä korkeammassa asemassa olevan, koko "Luoteisarmeijan" komentajan Judenitshin käsissä. Tämä ajateltu rooli todistaa Mannerheimin kunnianhimoa, mutta osoittaa myös, miten suuri arvo annettiin suomalaiselle miehistölle, jonka pulaa kenraalit potivat.

Englannin ulkoministeriön asiakirjajulkaisu (Documents on Bri- Poer Goughin 28. 5. 1919 päiväsältää näistä neuvotteluista yksityiskohtaisia tietoja. Niissäkin tuntuu Mannerheimin korskeus. Englannin yhdysupseerina Suomessa toimineen kenraali Hubert de la Poer Goughin 28. 5. 1819 päivätyssä viestissä esitetään Mannerheimin Pietarin operaatiolle asettamat ehdot: Baltian neutralisointi, Petsamon saanti Suomelle, kansanäänestys Aunuksessa ja Karjalassa, Englannin ja Ranskan materiaaliapu (10 milj. puntaa) ja vastuu Pietarin ruokkimisesta sen jälkeen kun suomalaiset Mannerheimin johdolla sen olisivat valloittaneet. Mannerheim luopuisi suurkaupungista, kun Itämeren eteläpuolella operoiva "Luoteisarmeijan päällikkö" Judenitsh "on valmis riittävin voimin ottamaan sen haltuunsa".

JUDENITSHIN — MANNERHEIMIN SOPIMUS

Samassa asiakirjakokoelmassa on 19. 6. 1919 päivätty selostus Judenitshin ja Mannerheimin solmimasta Pietarin operaatiota koskevasta sopimuksesta. Se lienee ainoa lähde, jonka perusteella asiasta tiedetään. Judenitshille sen enempää kuin Mannerheimillekaan ei myöhemmin ollut edullista tunnustaa sopimuksen olemassaoloa. Sopimus, jonka toinen allekirjoittaja oli siis valtionhoitaja Mannerheim ja toinen Omskissa "koko Venäjää" hallitsevan amiraali Koltshakin valtuuttama Judenitsh, oli tarkoitettu Venäjän ja Suomen väliseksi valtiosopimukseksi. Se sortui jo ensimmäiseen pykäläänsä: Suomen itsenäisyyteen, jota Omskissa sijaitseva "koko Venäjä" sen enempää kuin Pariisissa majaa pitävä venäläisten poliittinen konferenssikaan ei tunnustanut.

Mannerheimin palaaminen interventiolla oli tähän aikaan epätoivoista yksityisyritteliäisyyttä. Maaliskuun vaaleissa olivat sosialidemokraatit ja tasavaltalainen keskusta saaneet enemmistön ja oikeistolainen aktivisti- ja interventiosiipi kärsinyt tappion. Mannerheim ei nähtävästi kuitenkaan käsittänyt miten perusteellisesti hän oli hävinnyt omalla maallaan eikä sitä, että Englannissa ja jopa Ranskassakin interventiopolitiikka alkoi menettää maaperää.

On muistettava, ettei Suomi kuitenkaan ollut aloillaan. Viroon oli vuodenvaihteessa lähetetty tuhannen miehen retkikunta ja huhtikuussa oli alkanut uusi vaihe suomalaisessa Karjala-retkeilyssä. Nekin kärsivät miespulasta — 16. 5. 1919 julkaisivat päivälehdet ilmoituksia: Tarmokkaita nuoria upseereita ja aliupseereita otetaan heti Aunuksen-retkikunnan palvelukseen. Kuten Saksa 1918 kielsivät nyt Englanti ja Ranska tukensa suomalaisten valloitushankkeilta.

Englantilainen kenraali Gough sähkötti kesäkuun 1. pnä 1919 maansa apulaisulkoministerille, lordi Curzonille varoittaen Englantia kannattamasta Pietarin operaatiota, "koska hyökkäyksen kannalla on vain Mannerheimin henkilökohtaisia kannattajia ja hallitus on jyrkästi kahtia". Hän toisti varoituksensa 14. 7.

Heinäkuun 25. pnä suoritetuissa presidentinvaaleissa sai Mannerheim jälleen iskun: Valituksi tuli Ståhlberg 143 äänellä Mannerhei-

(Jatkuu sivulla 3)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kirsti Kauhala, Malartic, Que., täyttää maanantaina, toukokuun 15 pnä 73 vuotta.

Emmi Suomala, Sudbury, Ont., täyttää sunnuntaina, toukokuun 14 pnä 76 vuotta.

Kalle Tarvainen, Toronto, Ont., täyttää tiistaina, toukokuun 16 pnä 78 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

ERIKOISTARJOUS

Vapauden koko vuoden uusille tilaajille:

Canadassa: uusi koko vuoden tilaus .... $8.00 — SÄÄSTÖ $2.00
Yhdysvaltoihin: uusi koko vuoden tilaus .. 8.80 — SÄÄSTÖ 2.20
Suomeen: uusi koko vuoden tilaus .... 9.20 — SÄÄSTÖ 2.30

Tämä erikoistarjous on voimassa toukok. 31 päivään 1967

Arvoisa kansalaisemme, jos et ole vielä Vapauden tilaaja, niin käytä hyväksesi tätä erikoistarjousta ja tutustu lehteemme!

- - - - - - - - LEIKKAA IRTI - - - - - - - -

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69,
SUDBURY, ONTARIO

Tilaan Vapaus-lehden yhden vuoden ajaksi erikoishinnalla $....... allaolevalla osoitteella:

Nimi..

Osoite..

Suosittelee sotaliitoista luopumista ja itsenäistä ulkopolitiikkaa Canadalle

Canadan parlamentin tulisi nyt tehdä päätös, ettei se enää uusi NORAD-sopimusta (Pohjois-Amerikan ilmapuolustussopimusta) ja ilmoittaa siitä Yhdysvalloille, sanotaan Canadan kommunistisen puolueen viikon vaihteessa julkaisemassa lausunnossa.

NORAD-sopimus on alusta alkaen rajoittanut terävästi Canadan itsenäisyyttä sen puolustuksen suhteen ja sen vuoksi myös ulkopolitiikkaan.

Tämä itsemääräyksen menetys ei ole tuonut meille turvallisuutta. *Päinvastoin, meidät on saatettu* vakavimpaan turvattomuuteen siksi kun meidät on kytketty epätoivoisen vaaralliseen ja seikkailuhenkiseen USA:n ulkopolitiikkaan, joka uhkaa maailman rauhaa.

Tämän ohjelman kauhistuttavat seuraukset on nyt paljastettu koko ihmiskunnan nähtäväksi. Jenkit käyvät pientä Vietnamin kansaa vastaan hyökkäyssotaa, joka on raakuudessaan vertojaan vailla.

Jokainen sopimus, jokainen sitoumus, joka kiinnittää meitä tuollaisiin, ohjelmiin vaarantaa Canadan elinehtoja.

Tämä sellaisenaan on tarpeeksi pätevä syy pakoittaakseen Canadan vetäytymään pois NORAD:ista. On kuitenkin huomattavissa, että nekin henkilöt, jotka ovat näihin asti kannattaneet meidän NORAD:issa mukana oloa, joutuvat nyt pakostakin harkitsemaan asennettaan uudelleen, sen johdosta kun USA on ilmeisesti sitoutunut rakentamaan anti-ballistisen ohjusverkoston. Kuten on laajalti selostettu, jos Canada jää NORAD:iin, silloin olemme pakotettuja yhtymään sellaiseen verkostoon. Tämä asettaisi maallemme sellaisen taloudellisen taakan, että se saattaisi vaaranalaiseksi kaikki ne sosiaaliset toimenpiteet joita niin tärkeästi tarvittaisiin, parantamaan opetusta, kansamme terveyttä ja hyvinvointia. Kaikesta tästä ei meillä olisi mitään muuta kuin sota-aseistusvarkosto, joka ei missään tapauksessa antaisi meille riittävää turvaa ydinsotaa vastaan ja lisäisi vain itsemääräysoikeutemme suurimittaista syöpymistä.

Canadan ulko- ja puolustusohjelman perinpohjaista uudelleen tarkistelua, joka olisi aikoja sitten pitänyt suorittaa, ei voida enää viivyttää eikä välttää.

Emme näe muuta vaihtoehtoa kun että Canada rikkoo liittonsa USA:n kanssa ja omaksuu kaikista liitoista itsenäisen ohjelman joka tulisi olemaan käytännön kannalta katsoen puolueettomuuspolitiikkaa.

Mutta ehdottaessamme sellaista uutta suuntaa erittäin kiireellisenä toimenpiteenä, me emme pidä mahdollisena emmekä tarpeellisena sitä, että Canada "eristäytyisi maailmasta".

Mieluummin me suosittelemme, kuten olemme tehneet jo monta vuotta, itsenäistä Canadan ulkopolitiikkaa, joka pohjautuisi positiiviseen toimintaan maailmanrauhan edistämiseksi.

Sen pääkohtina olisi meidän mielestämme *seuraavat seikat:*

NORAD:ista eroaminen, kaikkien ydin asetukiasemien purkaminen maaperältämme ja Canadan julistautuminen ydinaseista vapaaksi alueeksi, jota pyydämme kaikkia maita kunnioittamaan, sisältyen niihin johtavat ydinasemaat, Yhdysvallat ja Neuvostoliitto.

— Täydellinen irtisanoutuminen Yhdysvaltain sodasta Vietnamissa ja horjumaton julkinen asenne Yhdistyneiden Kansakuntien järjestössä sen pääsihteerin ehdotusten puolesta alkaen siitä, että Yhdysvaltain tulee lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen.

— Irtaantuminen NATO:sta ja nyt Saksassa olevien Canadan asevoimien kotiuttaminen.

— Aktiivinen tuki Euroopan rauhan ja turvallisuuden toimenpiteille mihin tulee sisältyä Saksan militarismin uusiintuneiden revanshitavoitteiden torjuminen.

— Rauhallisen rinnakkaiselon periaatteen edistäminen kaikin mahdollisin keinoin erilaisten yhteiskuntamuotojen omaavien maiden kesken, sisältyen tähän horjumattomat ponnistelut maailman aseistariisunnan hyväksi, kehitysmaiden epäitsekkään avustuksen lisääminen ja se, että Canada tunnustaa Kiinan kansantasavallan ja Saksan Demokraattisen Tasavallan.

— Kieltäytyminen liittymästä USA:n imperialismin seikkailuun Latinalaisessa Amerikassa niin, että Canada vedettäisiin Amerikan valtojen jäsenyyteen.

Tämä olisi aktiivista puolueettomuusohjelmaa rauhan hyväksi. Se olisi ohjelma, mitä kuunneltaisiin suurella kunnioituksella kansojen kokouksissa heti kun Canadaa ei enää epäiltäisi Amerikan imperialismin peittelijäksi, ja kun Canada osoittautuisi koko ihmiskunnan silmien edessä maaksi, mikä ei tavoittele mitään muita etuisuuksia kuin maailman rauhaa sanoi William Kashtan, CKP:n kansallinen johtaja lopuksi.

PÄIVÄN PAKINA

GUERNICASTA VIETNAMIIN

Kun senaattorit vaativat häneltä vastausta kysymykseen, kuinka kauan Vietnamin sota kestää, Yhdysvaltain sotaministeri Robert S. McNamara, jota myös puolustusministeriksi haukutaan, sanoi muutama päivä sitten: "Rehellisesti sanoen minä en voi sellaista arvioa antaa".

"Jos ei käytetä aseita, mitkä tuhoaisivat Vietnamin täydellisesti", sanoi sotaministeri McNamara edelleen ydinaseiden käyttöön viitaten. "minä en tiedä mitään sotilaallista toimenpidettä, joka voisi merkitsevämmin muuttaa vastaustani."

Epävarmuutta siis kerraksi.

Varmaa kuitenkin on, että kansakuntana meistä on kehittymässä niin paksunahkaisia ihmisiä, että mitkään kauhuntyöt eivät enää saa meitä liikutetuksi.

Tästä aiheesta kirjoitti ylläolevalla otsikolla Harvey Cox Commonwealth-lehdessä mm. seuraavaa:

Torstaina, huhtikuun 27 pnä, 1937, Francon voimien palveluksessa olleet saksalaiset lentäjät tuhosivat vanhan Baskin kaupungin Guernican.

Naisten ja lasten summittainen pommitus nostatti paheksumisen ja suuttumuksen aallon kautta maailman.

Pienestä Guernicasta tuli historiallinen symbooli . . . Jollakin tavoin ihmiset käsittävät, että se mitä tapahtui Guernicalle, oli jotakin muuta kuin vain vääryyttä. Se oli pahaenteinen tapaus. Picasson maalaus Guernicasta tulkitsi sitä mitä miljoonat ihmiset asiasta ajattelivat ja sanoi sen paremmin kuin mikään muu.

Mitä on tapahtunut maailman kyvylle paheksua ja suuttua naisten ja lasten tappamisesta vuodesta 1937? Onko se syventynyt ja kiihtynyt. Tai onko se tylsistynyt?

Tämä kysymys tuli mieleeni lukiessani Mary McCasthyn äsket täistä New York Review of Books Vietnamin raporttia.

—Caravellen lentäessä Saigonia kohti, Tokioon ja Manilaan menossa olleet turistit voivat nähdä Etelä-Vietnamissa mäkirinteen palamassa samalla kun he nauttivat lentoemäntien tarjoamia "kylmiä ryyppyjä". Ylhäältä katsoen kirkkaat liekit näyttivät kesän metsäpaloilta; oli vaikea uskoa, että pommittajat olivat juuri poistuneet.

V. 1937, Guernican pommituksen jälkeen, Picasso valvoi öitä yön perään kiihkeästi sivellen omaa ja koko ihmiskunnan kauhistuneisuutta ja tuskastuneisuutta.

Tänään me katselemme murhaamista lentokoneen ilmatiiviistä hytistä lentoemäntien tarjotessa jäällä jäähdytettyjä bourbon-ryyppyjä.

Me pudotamme paljon enemmän pommeja Vietnamiin yhden yön kuluessa mitä saksalaiset pudottivat koko Espanjan operation aikana, mistä Guernica oli vain pikkuosa. Mutta me emme voi enää ilmaista kauhistuneisuuttamme!

Oli aika, ehkä vuosi tai kaksi sitten, jolloin me kiihdyimme aina Saigonin uutisia lukiessamme. Mutta paheksumismielialaakin voidaan ylläpitää vain määrätty aika . . .

Vieläpä kaikkein päättäväisimpien nimienkerääjien, mielenosoittajien ja kirjeitten kirjoittajien keskuudessa on havaittavissa vissinlaista väsymystä. Me olemme turtumassa!

Tulipalo riehuu siellä alhaalla mäen rinteessä ja se on kamalaa, mutta tuolla tulee sieväsäärinen emäntä, ja tuo uutta ryyppyä!

Myönnettäköön, että paljon on tapahtunut moraaliselle herkkyydellemme vuoden 1937 jälkeen. Totta on, että Buchenwaldiin verrattuna Vietnamin tuhoaminen näyttää vähemmän saatanalliselta.

Mutta Guernican 30-vuotispäivänä tapetaan amerikan pommeilla lapsia, jotka eivät ole koskaan kuulleet mitään kommunismista, ei marsalkka Kysta eikä Amerikan sitoumuksista Aasiassa.

Harvat meistä voi maalata sellaista terroria ja helvettiä minkä Picasso maalasi 1937. Mutta me voimme silti esittää vastalauseita ja ilmaista suuttumuksemme.

Onko siitä mitään hyötyä. Kuka tietää?

Mutta siinäkin tapauksessa vaikka se ei muuttaisi meidän kansallista ohjelmaamme, se voisi pitää meissä itsessämme hengissä sen heikon kyvyn tuntea toisen kipua, mitä ilman kaikkein ylevinkin moraalifilosofia tulee mitään merkityksettomäksi.

Todellakin! Me saamme nähdä television ruudusta miten amerikkalaiset pommittavat Vietnamin kyliä ja kaupunkeja; miten hampaisiin asti aseistetut hyökkääjät ahdistavat vietnamilaisia osapuilleen samalla tavalla, kuin metsästäjät jahtaavat metsänriistaa.

Mutta kykenemmekö me siitä enää suuttumaan? Tunnemmeko lainkaan inhimillistä auttamisen tarvetta vainon kohteena, kuoleman ja hädän ahdistamina kanssaihmisiämme kohtaan.

Vai olemmeko me jo niin "tottuneet" tähän murhaan, väkivaltaan ja mistään piittaamattomuuteen yleensä, että se ei enää liikuta meitä vähääkään.

— Känsäkoura.

VAPAUS ON SAANUT 182 TILAUSTA — 32 UUTTA JA 150 UUDISTUSTA

Kuluneen viikon aikana hankittiin Vapaudelle 60 tilausta, joista uusia, todellisia syntymäpäivälahjoja oli 7. Tähän mennessä on Vapaus saanut tämän kultavuoden ryntäyksen aikana 182 tilausta, joista 32 uutta ja 150 uudistusta.

Kiitämme kaikkia tilausten hankkijoita ja lausumme uudet tilaajat tervetulleeksi lehtemme lukijakuntaan.

Uusien tilausten hankinnassa täyttivät tavoitteensa Silver Mountain, Redbridge ja St. Catharines.

Tilauksia saapui nyt seuraavasti:

Martha Ekholm, Timmins, 3 uudistusta.

Tilaaja, Webbwood, 1 uudistus.

Eino Simonen, Sault Ste. Marie, 3 uudistusta.

Tilaaja, Janow, 1 uudistus.

Kaisa Gestrin, Vancouver, 2 uudistusta.

Sanni Haataja, 1 uudistus, A. T. Hill, 3 uudistusta ja Katri Maklin, 1 uudistus, yhteensä Port Arthurista 5 uudistusta. Port Arthurista on hankittu 7 uutta tilausta, puuttuu vielä yksi tilaus tavoitteesta.

John Salminen, Long Lake, 3 uudistusta.

Konttori, 1 uusi, 3 uudistusta, Eino Lehtola, 3 uudistusta, Irja Koivula, 1 uudistus, Jenny Jylhä, 1 uudistus, J. A. Seppälä, 1 uudistus ja tilaaja, yksi uudistus, yhteensä Sudburysta 11 tilausta. Sudburysta on hankittu 7 uutta tilausta, vielä puuttuu 1.

A. Hytiainen, Haney, B. C. 1 uudistus.

Kalle Siljander, Silver Mountain, 1 uusi tilaus ja Miriam Alanen, 2 uudistusta. Uusien tilausten tavoite täyttyi.

Sam Rautanen, Redbridge, 1 uusi tilaus, jolla täyttyi hankintatavoite.

Henry Rönty, 2 uudistusta ja Juho Nissinen, 2 uutta ja 4 uudistusta, yhteensä Torontosta 8 tilausta, joista kaksi uutta. Toronton uusien tilausten tavoitteesta puuttuu vielä 5 uutta tilausta.

Ida Romo, Wanup, 1 uudistus.

Lydia Mäki, Waters Township, 3 uudistusta.

Emma Tuomi, Kirkland Lake, 1 uusi ja 1 uudistus. Kirkland Lakelta hankittu 3 uutta tilausta, vielä puuttuu 1 tavoitteesta.

Tilaaja, Estaire, 1 uudistus.

Anton Laari, St. Catharines, 1 uusi tilaus, jolla täyttyi tavoite.

Tilaaja, Fort Frances, 1 uudistus.

Lempi Pelto, Nolalu, 1 uudistus.

Aino Koski, Kapuskasing, 2 uudistusta.

Tilaaja, Campbell River, 1 uudistus.

Niko Piispanen, Beaver Lake, 2 uudistusta.

Emil Hankila, South Porcupine, 1 uudistus.

Vilma Niskanen, Bruce Mines, 2 uudistusta.

Asiamiehet ja -naiset, kultavuoden ryntäyksen ajasta on jäljellä enää kolme viikkoa, käyttäkäämme se aika tehokkaalla tavalla uusien tilausten, syntymäpäivälahjojen hankkimiseksi 50-vuotiaalle Vapaudelle!

ISOÄITI PAKINOI

Sointula, B.C. — Ensimmäisen kerran 60:een vuoteen ei Sointulassa vietetty Vappu-juhlaa. Sointulan suomalaisen järjestön osastossa on niin vähän toimivaa jäsenistöä ja lisäksi heillä kaikilla on ollut paljon työtä joka iltaisissa, viikon kestävissä, Centennial juhlissa, joiden päämääränä on hankkia varoja sen klinikkarakennuksen hyväksi.

Olen minäkin koettanut olla mukana sen rahallisessa tukemisessa ja seuraamisessa, vaikka en enää muuhun pystykkään. Ja olen huomioinut, että jokseenkin samat henkilöt ja sama kannattajapiiri osallistuvat työhommiin. Ensiksi he lahjoittavat leivoksia y.m. ja vieläpä huutavat ne kalliista hinnoista. Osa paikkakuntalaisia loistaa alituisesti poissa olollaan, vaikka saavutetusta hyödystä tulevat kaikki nauttimaan.

Vuodenpäivät on kolme, neljä emäntää työskennellyt ahkerasti nuorenväen hyväksi. Toimittaneet hyvin järjestettyjä viihdeiltoja. Tehneet suuria parannuksia nuorison haalissa ym. Annan heille moninkertaisen kiitokseni ja tunnuksen ja toivon, että toisiakin äitejä rupeaisi heitä avustamaan, koska tämä on yksi tärkeimmistä toimistamme. Kuinka paljon saisimme hyvää aikaan jos kaikki olisivat toiminnassa mukana. Niin ikävältä kun se tuntuukin, kun ei oltu järjestetty mitään tilaisuutta vappupäiväksi, niin ei voi ainakaan moittia niitä, jotka ovat aina touhussa.

Täällä on jo käynyt useita vieraita katsomassa tätä historiallista Sointulaa. Kaksi naista aina Torontosta saakka, mrs.Marttunen ja mrs. Sippola ja Vancouverin saarelta mrs. Saaristo. Hänen miehensä oli kalastaja, tunsin hänet. Hänkin on mennyt jo sinne mistä ei ole paluuta. He kaikki kävivät minua tervehtimässä. Oli oikein hauska tavata, kun tässä saa istua päivästä toiseen, ilman juttutoveria, lueskellen ja käsitöitä tehden, niin saa suuren nautinnon kun voi keskustella jonkun kanssa, kiitän teitä käynnistä ystävät.

Joku aika sitten täällä vieraili Lauri Karhinen Vancouverista. Sanoi olevansa Helluntai-uskoinen ja saapuneen niissä merkeissä tutustumaan Sointulaan ja sen menneisyyteen. Sanoin hänelle etten ole uskovainen, vaikka olenkin saanut äidiltäni uskonnollisen kasvatuksen, mutta en kuitenkaan moiti henkilöitä, jotka ovat löytäneet turvansa uskonnosta. Tällaisena kriisiaikana, jolloin ihmiskunta elää ikään kuin jonkin kaaosajan partaalla. Hän oli oikein miellyttävä persoona. Hän teki minuun virkistävästi nuorentavan vaikutuksen. Ei hän alkanut minua pappien tapaan moittimaan uskottomuudesta. Puhuttiin nykymaailman ongelmista ja niissä olimme yhtä mieltä, varsinkin nuoriso-ongelmissa ja nykyisissä moraalikysymyksissä sekä siitä, että minne se kaikki johtaa. Hän kävi luonani vielä toisenkin kerran. Toivon tapaavani hänet vielä vastaisuudessakin. Hän järjesti monta hartaushetki tilaisuutta, haastaen minua myös osallistumaan. Menin erääseen tilaisuuteen Onni Halmisen kotiin. Siellä oli koolla useimpia henkilöitä, enempi naisia. Minulle annettiin laulukirja. He lauloivat monta laulua. Karhinen puhui välillä. Mutta ei lainkaan pappien tavalla-tuomitsemalla. Vaan vertaamalla raamatun ennustuksia nykyajan tapahtumiin ja sitä kuinka paljon on mennyt raamatun mukaan. Minulle on vielä nuoruudesta raamattu niin paljon tuttu, että muistin melkein kaikki. Ja välillä aina laulettiin. Se oli minulle viihtyisä ilta. Olisin mennyt toisenkin kerran, mutta en voinut kun minulla oli jalat niin huonossa kunnossa etten voinut. Karhinen korosti sitä raamatun kohtaa jossa sanotaan. "että älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi." Minulla kyläkin on sellainen käsitys, ettei uskonnolla eikä uskomisella voida tätä maailmaa parantaa. Täällä on raha mikä määrää oli henkilön uskonto sitten mitä tahansa. Eivät luultavasti monetkaan muista sitä raamatunlausetta, "että helpompi on kamelin mennä neulansilmästä, kuin rikkaan päästä taivaan valtakuntaan." Mutta en moiti niitä, jotka jaksavat uskoa ja saada siten huojennusta elämälleen. Karhinen on vielä nuori ja täynnä uskoa asiansa oikeuteen.

Niinhän sitä mekin oltiin täynnä uskoa ja innostusta, että rakennamme uuden yhteiskunnan noin vain käden käänteessä. Mutta kuinkas kävi? Sillä se kaikkivaltias raha puuttui ja toiveet särkyivät, sillä ilman rahaa emme voineet viedä elämäämme eteenpäin kapitalistisen rahavallan ympäröimänä. Emme myöskään voineet ruveta elämään luonnosta, intiaanien tavalla. Niinpä on heiltäkin viety maat ja mannut ilman korvauksia. Ja samoin ovat hävinneet ne lukuisat "Totem pylväät" jotka vielä silloin (1902) koristivat Alerts Bayn rantoja. Näin lehdistä, että B.C.:n intiaanit ovat alkaneet vaatimaan korvausta menetetyistä maistaan, joista puutavara-yhtiöt ovat koonneet miljoonia dollareita. Saa nähdä saavatko intiaanit minkäänlaista korvausta menetetyistä alueistaan. Aika sen näyttää.

Kiitän niitä jotka ovat käyneet minua katsomassa. Ja toivon heille ja kaikille lukijoille onnellista ja viihtyisää kesää. —ISOÄITI.

Mielenkiintoinen elämäkerta-muistelma käsittäen kolme osaa

(SAATAVANA AINOASTAAN KAKSI OSAA)

Martta Salmela-Järvinen:

Kun se parasta on ollut

277 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Martta Salmela-Järvinen kuvaa muistelmissaan lapsuuttaan ja varhaisnuoruuttaan. Varsinaiset tapahtumat alkavat siitä päivästä, jolloin hän tuli Helsinkiin seitsenvuotiaana, ja päättyvät hänen kolmanteentoista ikävuoteensa, 1905:een. Hän ei ole arkaillut, ei pyrkinyt siloittelemaan kuvastessaan lapsuutensa värikkäitä vuosia. Niinpä tuloksena onkin harvinaisen rehevä, riemastuttavan huumorin värittämä teos, joka on valloittanut sekä lukijat että arvostelijat. Runsas kuvitus lisää teoksen arvoa.

Martta Salmela-Järvinen:

Alas lyötiin vanha maailma

187 SIVUA — HINTA SID. $3.50

Martan muistelmat jatkuvat. "Kun se parasta on ollut" päättyi tytön viimeiseen koulukevääseen. Tässä hän on kolmentoista ja astumassa aikuisten maailmaan. Ensin piikaksi Grönlundin leskelle, sitten Sirenin verstaaseen oppitytöksi. Ja kun kirjoitetaan vuosi 1918, hänellä on kolme lasta ja mies vankileirillä.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Sunny and Shiny for Yritys Vuosijuhla

PART I

Somebody up there must really be pulling for our side, because in spite of the horrid weather we have been having, the Sunday of the Yritys 61st Annual Vuosi juhla saw the sun rally around almost as if on cue, and present us with the loveliest, warmest day this spring.

Needless to say, our family had been looking forward to this day with much excitement and anticipation for some time, and were absolutely chafing at the bit to get to the Hall.

We arrived about 2.30, and last-minute rehearsals for the programme were in full swing. How good it was to see everyone — the children were so intently concentrating on their work — time was running out. Mind you, many of the adults were pretty excited and jittery about the programme too — perhaps even more so. We were even excited and nervous, and we were just to sit in the audience.

I guess I was so busy talking to everyone — not having seen them for what seemed like ages — it was difficult to concentrate too much on how the rehearsals were going.

Besides, we all sort of wanted to save our enjoyment for the actual performance. However, one thing that was absolutely delightful, and which the audience unfortunately missed out on in the finale number, were all these little 5 and 6 year olds very seriously clutching the words to their finale number and singing at the tops of their voices — not a one of whom had yet learned to read. The older children had words, so they had to have words too. It was just priceless! But I'm getting ahead of myself again.

At precisely 4.00 o'clock, a very familiar figure slipped out of the side exit, looking apprehensively towards the main "Sali" door. It was almost time. Nothing, but nothing compares with the feeling just before the "Sali" door opens, and the sounds of the opening march fill the Hall. Nothing that is except the feeling as you are standing in line, awaiting the sound of the door opening — the piano playing — and that last "lets go — now smile".

Down they marched, little ones, big ones, smiling — a little nervous but proud — and oh so welcome. Even little Sandy Mannisto the baby of the group (not quite 4 I believe) who had decided at the last minute that mommy's lap was much safer than the downstairs waiting room, joined in as her group marched by and marched on to the stage. Once the group was formed on stage, the enormity of it all overwhelmed our little Sandy, and the tears began to flow. However, once she was seated beside Eila Laine at the piano keyboard — still a participating member of the performers — she was quite happy to be one of the "little girls in blue".

After the singing of "O Canada", Unto Penttinen, Chairman of Yritys, spoke warm words of welcome in Finnish to the almost capacity house. Eric "Ike" Junnila, our friendly M.C. for the day, then explained the format for the day, which was to be a very casual and informal one, and the programme was off to a flying start.

Flying it was, as the first number of the programme was mat work by the Yritys boys, directed by Rocky Kivimäki, assisted by Jim Havimaki and Roger Wright. These boys have certainly advanced by leaps and bounds. The movements are being performed with more ease and style; and they have really been working on their form. They say action speaks louder than words, and this is certainly born out in this case. When Rocky got out on that mat to demonstrate, his technique was excellent — his form tremendous. As we all know, this has been Rocky's forte througout the years — always stress form. If these boys continue to follow his lead, there is no doubt they will be building a foundation for body movement and conditioning they will never lose. Rocky certainly never has.

Nancy Linkovich's littlest girls were next on the programme, and in they marched, beaming, arms swinging, so adorable in their blue tunics. They had learned their number well, and even the tiniest ones performed like troupers. Such an excellent foundation these little ones are receiving, and how fortunate to have someone like Nancy to guide and encourage theme.

The next two numbers were rather surprises for at least some of us. Since Eila Laine teaches piano, one sort of automatically assumes that children would receive musical instruction of some sort from their talented mother. However, this is the first time to my knowledge that Dalyce has played at the Hall — or rather, it is the first time I have heard her play in any case. When I first saw the ad announcing the duet by Dalyce and Alex, I was pretty sure who Dalyce was but a little puzzled by Alex. Well apparently these two gals are buddies, and Dalyce has not only sat at the keyboard with Alex, but has also brought her out to gymn classes. The two numbers the girls played were well done, very gay and light — well reheased — and a pleasure to listen to. Thank you girls.

The next surprise number was by a boy very familiar to all of us — accompanied by an Alec we are all familiar with — Stanley Penttinen and Alec Hunnakko. I had heard, as many of us had I'm sure, Laila or Unto mention at one time or another that Stan played in the school orchestra. However, I personally wasn't prepared for such a polished performance. Having two cousins who have been trumpet bugs for years, I have a little idea just how difficult an instrument to play this is. Stan has certainly mastered it however, and we can only hope that we will have the pleasure of listening to him again. It just goes to show just how many-talented children can be, for as we all know, Stanley is tops in the athletic field — nad now we find he is also tops in the musical field.

When Ike came to announce the next number, with the comment that here were four lads very familiar to us all, there was no doubt that our own "Humber Valley Boys" were next on the scene. I must admit that I'm not much for (sorry boys) Country music, but when it's our own group — well it does make a difference. They've got a good "sound", and seem to work together exceptionally well. From the applause, the rest of the audience enjoyed the "sound" as well. As you know this group includes Jake Maki, Henry Saloranta, Mervin Manninen and Bob Orava.

The last number before intermission was our women's group in a number performed to "Elephant's Walk", taught by Sue Penttinen. This is a very bouncy, gimicky number, and some of the movements were quite difficult, with many quick changes and turns; a very enjoyable number to watch. It was a pleasure to see that a few of our last year's "older girls" have now joined the women's ranks and have made the transition very well I must say. I could not help but notice the improvement in each and every one of the women in the group. This comes from much hard work, and together with the enthusiasm these gals have, we can surely expect terrific things from our women's group in the future.

(To be continued)

Punaisen Armeijan taiteilijain valtava esitys

Toronto. — Eräänlainen hyökkäys otettiin vastaan heikolla vastarinnalla tai paremmin sanoen, sille antauduttiin täydellisesti, seisoen annettujen suosionosoitusten muodossa maanantai-iltana, kun punaisen armeijan laulu-, tanssi- ja soittoyhtye esiintyi ensi kertaa O'Keefe Centressä.

Taiteellisuus ja taitous näytti olevan rajatonta ja täydellisesti valloittavaa. Suuri osa vaikutelmasta saatiin näkemällä; ryhmittymiä ryhmien jälkeen oliivin- ja punaisen väriin pukeutuneita sotilaita sinistä näyttämön taustaa vasten. Kun valkopaitaiset tanssijat tulivat vielä etualalle, niin nähtävyys oli täydellinen. Se palautti mieliin vanhoja musikaalisia näytöksiä, joissa laulavat ja tanssivat merimiehet laivastopuvuissa muodostivat taustan Shirley Templen esittäessä "varvastanssia" etualalla tai Deanna Durbinin laulaessa. Shirleyä eikä Deannaa ei kaivattu tämän esityksen aikana.

Jos mainitaan tanssiesityksistä ensiksi, niin se johtuu vain siitä kun sen taiteellisuus on niin kaukana canadalaisesta mielenlaadusta. Kovalla harjoituksella voisimme ehkä laulaa samalla tavalla, mutta emme koskaan tanssia. Se oli uskomatonta kuinka he ivasivat maan vetovoimaa sellaisilla hypyillään ja pyörähdyksillään jotka olisivat meille hengenvaarallisia, mutta jotka näyttävät luonnollisilta venäläisille. Ja heillä myöskin näyttää olevan miellyttävä rohkeus vapaasti hymyillä kaikelle sille.

Kuorokonsertti alkoi balalaikasäestyksellä esittämällä O'Canadan jonka valtavuus nostatti yleisöä istuimillaan. Sen voimakkuus ei vähentynyt kertaakaan. Eikä se kertaakaan muodostunut ainoastaan meluksi, sillä punaisen armeijan kuoro, Boris Alexandrovin johtamana on ensiluokkaisesti kontrolloitu ryhmä ... He ovat oikeutettuja kontrollikykynsä näytöksessä, sillä he voivat esittää vienoa hyminää ja sen vastapainona kuohuvan voimakasta fortissimo-säveljaksoa. Sen lisäksi he siirtyivät usein voimakkaista esityksistä äkkiä seuranneisiin, hiljaa esitettyihin säveljaksoihin (diminuendoihin), sitten taas nostaen pianissimon vieläkin suurempaan korkeuteen.

Ainoa arvosteluni kohdistuu pienempään, mikrofonien armeijaan. Ei ole epäilystäkään, etteikö kuoro voisi halvaannuttaa korvakalvojamme ilman mekaanista apua, mutta äänenlajennuslaitteet tahtoivat usein esittää ohjelmaan kuulumattomia, omia pieniä soolojaan. Se oli erikoisen äänekäs kauniin Shemandoahin esityksen aikana ja saboteerasi esitystä.

Surunvoittoiset laulut olivat unohtumattomia. Kukaan ei voi olla kaihomielisempi kuin venäläinen ja he lauloivat useita melodioita liikuttavalla surumielisyydellä.

Hurmatakseen meitä lisää he esittivät muutamia lauluja englanninkielellä: "No John no," jonka V. Ruslanov lauloi vaikuttavalla huumorilla ja "Voice of the Earth".

He lauloivat myös klassillisia lauluja. Faustin "Sotamiesten kuoro" esitettiin rytmillisesti tavanmukaisesti, mutta niin äänekkäästi, että sen täytyi itse Gounodin kuulla.

Ryhmässä oli soololaulajien henkilökunta, erikoistunut balalaikan soittaja sekä vihellys-taituri, joka voisi olla suppuhuuli Oisrakh.

Kun Mannerheim 'valloitti Pietarin'

(Jatkoa sivulta 2)

min saadessa tyytyä 50:een, kokoomuksen ja ruotsalaisten ääniin. Jälleen oli chevalier-kaartin upseeri virkaa vailla ja jälleen hän hylkäsi tarjouksen puolustusministerin paikasta ja Pariisin lähettilään toimesta — hänelle oli 1918 myönnetty tuntuva elinikäinen eläke.

MANNERHEIM HAKI ELÄMÄNSÄ ROOLIA

Englannin ulkoministeriön asiapapereista käy selville, että "yksityishenkilö" Mannerheim kävi vielä syyskuussa 1919 Englannin uuden Suomen-lähettilään Sir Kennardin puheilla. Mannerheim oli tällöin vakuuttanut, että armeija seisoisi hänen takanaan Pietarinretkeä tukien. Hän, Mannerheim, nostattaisi lehdistökampanjan yleisen mielipiteen muokkamiseksi retkelle suotuisaksi. Mahdollisia vastaväitteitä ajatellen Mannerheim oli vakuuttanut, että sotatoimiin voitaisiin ryhtyä talvellakin. Ne 60,000 miestä, jotka hän arvioi saavansa liikkeelle, voisivat suksilla kulkien olla jopa liikkuvampia kuin kesällä.

Mannerheimin esityksiä Lontooseen välittävä Sir Kennard arvioi, että Mannerheim Pietarin-suunnitelmillaan haki tilaisuutta "esittää elämänsä roolia".

Mannerheim ei ollut aatteissaan sentään aivan yksin. Englantilaisdokumenttien mukaan kävi samoihin aikoihin Englannin lähetystössä myös suojeluskuntien edustajia pyytämässä varusteita 40,000 miehen retkikunnalle Pietariin. Suomen itsenäisyyden vaarantaminen ei tässä painanut.

Saman syyskauden kotimaiseen kuvaan kuuluu interventiokenraali Denikinin vastalause Englannille siitä, että se oli tunnustanut Suomen itsenäisyyden. Sekin paljastaa kääntäen, miten itsenäisyysparalle olisi käynyt, jos ne voimat joita Mannerheim ja suojelukuntalaiset halusivat niin kiihkeästi auttaa olisivat voittaneet. Kokoomuspuolue, joka ylen tiukasti pitää kiinni isänmaallisista arvoista, esitti välikysymyksen hyökkäyksestä Pietariin — ehkäpä juuri Mannerheimin yllyttämänä.

VIIMEINEN VETOOMUS PARIISISTA

Kun Mannerheimin yritykset kotimaassa haihtuivat hiekkaan hän siirtyi jälleen ulkomaille, Pariisiin, missä tsaari-Venäjän kerma oli koolla ja missä toimi eräs "Venäjän hallituksista". Vaikka sotatiedot osoittivat interventiokenraalien kärsivän tappioita ja heidän johtamansa armeijat olivat hajaannustilassa ja vaikka niin Englanti kuin Ranskakin empivät interventioavustuksissaan, leimahti Mannerheimissä jälleen hyökkäysinto. Lokakuun 28. pnä 1919 hän lähetti Pariisista presidentti Ståhlbergille sähkösanomana avoimen kirjeen, jossa hän vetosi tähän Pietarin valloittamiseksi. 'Euroopan mielipide on, että Pietarin kohtalo on Suomen kädessä ja kysymystä Pietarin valloittamisesta ei pidetä suomalaisvenäläisenä kysymyksenä, vaan maailmankysymyksenä", Mannerheim sähkötti. Hän puhui samaan hengenvetoon "viimeisestä tilaisuudesta" ja neuvostovallan pikaisesta luhistumisesta, jota Suomen pitäisi jouduttaa. Itsenäisyystakeista ei sanaakaan. — Onneksi Suomen presidenttinä oli Ståhlberg, kirjoittaa senaattori Onni Talas myöhemmin.

Tämä vetoomus on osa valkokenraalien samanaikaista painostusoperaatiota. Lokakuun 25. pnä oli Judenitsh pyytänyt sekä kirjallisesti että edustajansa kautta Suomen hallituksen apua joukoilleen, jotka Suomenlahden eteläpuolella olivat aloittaneet hyökkäystoimet Pietaria vastaan. Myös Carl Enckelliin vedottiin Pariisissa. Judenitshin tarina tämän jälkeen oli lyhyt: jo marraskuun 5. pnä hän tarjosi armeijansa päällikkyyttä kenraali Laidonerille Virossa ja 28. tammikuuta 1920 hänen omat upseerinsa pidättivät hänet.

Viimeinen mohikaani oli ilmeisesti Mannerheim, joka vielä 20. 11. 1919 kirjoitti Sophie-sisarelleen pahoitellen, ettei Suomen hallitus tukenut Judenitshia.

QUISLINGIN ROOLI

Mannerheimin lokakuinen vetoomus Ståhlbergille on eräänlainen loppupaalu — tai sen olisi pitänyt olla. Mannerheim todisti sillä vastaansanomattomasti intonsa palauttaa valta Venäjällä monarkisti Kolsthakille, Judenitshille, Sazonoville ja muille valkoemigranteille, jotka kieltäytyivät Suomen itsenäisyyden tunnustamisesta.

Jos tämä tapahtumahistoria sijoitettaisiin vieraaseen maahan ja suomalaista vaadittaisiin määrittelemään Mannerheimin siinä pelaama rooli, ei vastaus voisi olla muuta kuin, että rooli oli Quislingin, maankavaltajan.

Suomessa on kuitenkin toisin. Mannerheimista tehtiin kansallissankari, jonka syntymän 100-vuotispäivää on määrä juhlia suurellisesti vielä vuonna 1967. Myytin luomiseen on Mannerheim itse paraatieleillään osallistunut, sen säilymiseen ja elättämiseen yhä vuonna 1967 hän on syytön.

* * *

Pormestari Lauri Aho vaati taannoin itse kullekin oikeutta juhlia "omalla tavallaan" itsenäisyyttä. Niinpä siis oikeisto yhä ylistää sankarinaan suomea taitamatonta tsaarin kenraalia, josta Judenitsh sanoi: "Hän on kauttaaltaan venäläinen".

Hilkka Ahmala

(Jatkuu)

MATKUSTAKAA JA RENTOUTUKAA

Matkustakaa mukavasti Montrealista — Expo '67 sydämestä — Kööpenhaminaan ja Gdyniaan — Euroopan sydämeen. Rentoutukaa ja nauttikaa elämästä sydämenne pohjasta — kuuluisista kansainvälisistä ruoista, huomaavaisesta palvelusta, erinomaisesta tarjoilusta ja iloisesta matkaseurasta. Tämä kaikki M/S BATORY-laivalla. Varatkaa nyt paikkanne erikoisesti alennetuin hinnoin*.

LÄHTÖPÄIVÄT:

Montrealista: toukok. 25, kesäk. 29, heinäk. 26, elok. 22*, syysk. 20*.

Ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai kirj. suoraan:

GDYNIA AMERICA LINE

159 BAY STREET, TORONTO 1, CANADA

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA

Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla

1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.

OPTOMETRISTI

Puh. konttori 674-4914 kotiin 673-0705

65 ELM STREET EAST SUDBURY, ONT.

VASTAANOTTO ESPANOLASSA Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED HAUTAUSTOIMISTO

Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.

AMBULANSSI-PALVELUS 24 TUNTIA VUOROKAUDESSA

PUHELIN 673-9595

62 Eyre St., Spruce kadun kulm.

SUDBURY

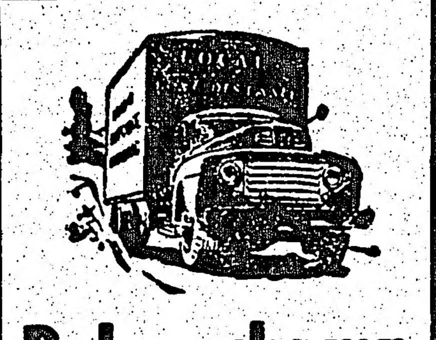

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.

20 Lorne St. Puh. 675-5611

LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN

NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sanomalehtikerhon bingo Finnish haalilla torstaina, toukokuun 25 pnä kello 7.30 illalla.

Äitienpäiväjuhlat Finnish haalilla sunnuntaina toukok. 14 pnä klo 2 ip. Lapset vastaavat ohjelmasta. Kahvia ja virvokkeita.

CSJn Sudburyn osaston kokous maanantaina toukok. 15 pnä 7.30 ill. Finnish haalilla.

Työn puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Rientäkäämme pyhänä äitienpäiväjuhlaan

Vuotuista äitienpäivää vietetään Finnish haalilla tänä sunnuntaina, alkaen kello 2 ip. Lapset ovat varanneet juhlaan naiskuoron avustamana asianmukaisen ohjelmiston. Juhlassa kestitetäänkin äitejä kahvikupposella. Mitään sisäänpääsyä ei peritä ja kaikki kansalaisemme, erikoisesti äidit, ovat sydämellisesti tervetulleita, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Samalla kertaa on lastenkomitean puolesta pyydetty esittää sydämellinen kiitos torstaisen bingotilaisuuden hyvästä kannatuksesta. Kiitos bingopeliin osallistuneille, bingovoittojen lahjoittajille ja kaikille muille jotka tilaisuutta jotenkin avustivat.

TOIVORIKKAUTTA

Optimisti on "nainen, joka ryhtyy hakemaan kenkiään silloin kun puhuja sanoo, 'lopuksi'..."

* * *

TUPLASYY

Kaksi syytä, miksi naiset eivät pidä viimevuotista leninkiä: he eivät halua, eivätkä voikaan pitää.

Putkitus- ja lämmitys-

EXPERTIT

• ÖLJYPOLTTIMOITA •

Kustannusarviot vapaasti!

Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.

PUHELIN 674-0797

144 Elgin St. S., Sudbury

Romut ja jätteet viedään nyt vapaasti pois

Maanantaina, toukokuun 14 päivänä, alkaa Sudburyssa tavanmukainen "kevätsiivousviikko", jonka aikana kaupungin puhtaanapitohenkilökunta kuljettaa ilmaiseksi pois kaikki pihoihin ja asuntojen "nurkkiin" kokoontuneet jätteet ja romut, mikäli asianomaiset huolehtivat siitä, että ne kasataan helposti saataville paikoille katujen lähettyville. Käyttäkäämme tilaisuutta hyväksemme lähettämällä jätteet pois nurkista.

Uusia luokkahuoneita Whitefishin ja Naughtonin kouluihin

Whitefish. — Drury, Denison ja Grahamkuntien valtuusto on hyväksynyt $130,000 lainan hankkimisen, joka käytetään suunnitellun kansakoulun rakentamiseen.

Rakennusohjelma käsittää kahden erikoisluontoisen luokkahuoneen rakentamista, yhdeksän-huoneisen Robert H. Murray kansakoulun yhteyteen täällä. Ja yksi erikoisluokkahuone Naughtonin kansakouluun. Noin 250 oppilasta käy täällä koulussa.

Y l e i s tarkoitukseen käytettävä luokkahuone Naughtonin kansakoululle tulisi maksamaan $50,000 ja Whitefishin kansakouluun rakennettavat luokkahuoneet maksaisivat $40,000 kumpikin.

Paremmat valot useille kaduille

Kontrollilautakunta suositteli keskiviikkona katuvalojen parannuksia Arnold, Yale, Linda ja Marcel kaduille sekä eräälle Regent-kadun eteläiselle osalle, joista vuotuiset kustannukset kaupungille olisivat $348. Uudet valot tulee asentamaan Sudburyn Hydro-komissioni, sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto hyväksyy lautakunnan esityksen.

ASUNTO RAKENNUSTYÖ

Kontrollilautakunta suostui maksamaan paikallisia kunnallisluontoisia kunnostamismenoja $3,197, viidellä tontilla Kennedy kadulla, New Sudburyssa. Ontarion Housing Corporation rakentaa alueelle 20 asuntoyksikköä, johon majoitetaan vanhuksia.

OHC:n kirjeessä kaupungille sanottiin, että yhtymän tapana ei ole maksaa paikallisia kunnostamismenoja kun se ostaa alueita ihmisasuntojen rakennusta varten. Myyjä vaaditaan peittämään nämä kulut, joka on tässä tapauksessa kaupunki.

Pääm. Paasio vierailee toukokuussa Israelissa

Pääministeri ja rouva Rafael Paasio tekevät Israelin hallituksen kutsusta virallisen vierailun Israeliin 21—28. toukokuuta. Vierailu on vastavierailu Israelin pääministerin Ben Gurionin vuonna 1962 Suomeen tekemään vierailuun.

Vierailunsa aikana tapaa pääministeri Paasio Israelin hallituksen, poliittisen, taloudellisen ja kulttuurielämän edustajia.

Pääministeri Paasion ohjelmaan kuuluu mm. tutustuminen Jerusalemin nähtävyyksiin, käyntejä kibbutseissa, maaseutukierros, johon sisältyy mm. Tel Aviv, Haifa, Nasaret ja Caesarea sekä Massadan muinaislöydöt.

Pääministerin seurueeseen kuuluvat hänen sihteerinsä kansanedustaja Pauli Burmanin lisäksi apulaisosastopäällikkö tri Martti Salomies ja jaostosihteeri Ulf-Erik Slotte ulkoasiainministeriöstä.

— Tulehan Pirkko sanomaan hyvästi tädille, annahan kättä. Miten sanotaan, kun vieraat lähtevät?
— Vihdoinkin!

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen toverimme ja tuttavamme

AKU PÄIVIÖN

MUISTOLLE

Hänen muistoaan kunnioittaen,

HILDA TUORI
ERIIKKA LUHTA
LAURA HILL

R.R. 1 Copper Cliff, Ont.

Brynolf Poutiainen kuoli torstaina

Sudburyn seudulla hyvin tunnettu kansalaisemme Brynolf (Boyka) Poutiainen, 429 Burton avenuelta, kuoli Sudbury Memorial sairaalassa torstai-iltana, toukokuun 11 pnä. Hän oli kuollessaan 70 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä Sudburyssa asuva vaimonsa Martha, o.s. Holopainen, jonka kanssa hän solmi avioliiton Suomessa v. 1920; tyttärensä mrs. Tauno (Helka) Piilonen sekä kaksi lastenlasta, Helen ja Karl Piilonen Long Lakella sekä kolme siskoa Bertha, Aune ja Martha sekä veli Paavo, kaikki Suomessa.

Noin 44 vuotta sitten Suomesta Canadaan tullut ja koko ajan Sudburyn seudulla asunut Poutiainen oli syntynyt Pietarissa (nykyisessä Leningradissa) Venäjällä.

Poutiainen oli ammatiltaan sähkömies ja toimi Incon palveluksessa 25 vuotta, joista viimeiset 7 vuotta Frood kaivoksessa, ollen Incon "Quarter Century" klubin jäsen.

Poutiainen lepää Loughheedin hautaustoimistossa, missä tuttavat voivat käydä hyvästelemässä perjantai-illasta alkaen.

Hautaus toimitetaan mainitun hautaustoimiston kappelista lauantaina, toukokuun 13 pnä kello 11 ap.

Ruumiinsiunauksen suorittaa pastori Niilo Tuomenoksa. Kantajina palvelevat Arvo Raasu, Frank Tommila, Carmela Flora, Einari Hänninen, Elias Kallio ja Nick Grundsten.

KUOLLUT

Brynolf (Boyka) Poutiainen

Kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa torstai-iltana, toukokuun 11 pnä 1967, 70 vuoden ikäisenä.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Martha Poutiainen (o.s. Holopainen), 429 Burton Ave., Sudbury, Ont., yksi tytär mrs. Tauno (Helka) Piilonen, Long Lakella ja kaksi lastenlasta, Helen ja Karl Piilonen täällä, sekä kolme siskoa, Bertha, Aune ja Martha ja 1 veli, Paavo, kaikki Suomessa.

Vainaja lepää Lougheed'in hautaustoimistossa, 62 Eyre St. South. Ystävät voivat käydä katsomassa jälkeen kello 7.30 illalla perjantaina. Hautaus tapahtuu lauant., toukokuun 13 p., klo 11 ap. Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa. Pastori Niilo Tuomenoksa suorittaa hautausseremonian.

TULIPUNAISET RUUSUT

paljon pidetyn toverin, runoilijan ja sanomalehtimiehen

Aku Päiviön

MUISTOLLE

Hänen arvokasta työtään ja muistoaan kunnioittaen,

CSJ:n LONG LAKEN OSASTO

Tili ja Vic. Hänninen
Maria ja Valpas Hänninen
Ida ja Atu Koivula
Alma ja Lauri Karjalainen
Hanna Poutanen
John Salminen
Bertha ja Kaarlo Toikka

Irene ja Elis Holla
Lauri Jokinen
Anna Viita
Kalle Kuukkanen
Tyyne Kinnunen
Maria Marttinen

LONG LAKE ONTARIO

✝

Jackson & Barnard

HAUTAUSTOIMISTO

Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

KAUNEIMMAT

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen toverimme

Aku Päiviön

MUISTOLLE

Kun ihmiselo sammuu pois,
on kuin aurinko laskenut ois.
Jos ihminen elämää pitkittää vois,
sen monelle ystävälleen sois.

Kuolo noutaa ihmisen väsyneen,
jo täältä lähtöön mukautuneen.
Viimeisen kerran silmät sulkee,
tuonelaa kohti tie kulkee.

Hänen arvokasta työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Alina ja Wm. Eklund
Lyyli ja Jussi Pärssinen
Esther ja Toby Hakala
Anni ja Jussi Lievonen
Hilda Huhtanen
Irja ja Aatu Koivula
Katri ja Uno Korpi
Senja ja Edwin Suksi
Ida ja Oscar Männistö
Esteri ja Eino Siren
Maiju Majander

Tekla ja Anselm Kääriäinen, Whitefish, Ont.
Hilda ja John Raivo
Mary ja Olavi Oja
Anita ja "Red" Sproule
Milja ja Lauri Aho
Helmi ja Olavi Lindroos
Hilma ja Ensio Wuori
Impi ja Frank Tommila
Emmi ja Hannes Suomala
Ellen ja Fred Kivinen

SUDBURY ONTARIO

MYYTÄVÄNÄ TAI VUOKRATTAVANA

UUTTA CANADALAISTA PATENTTIA ODOTTAVA HÖYRY- JA VESI-TERAPAUTTILAITOS JA LAITE

Keksitty Höyry- ja vesi-terapauttilaitos — Steam and Hydro-therapy System — sopii yksityisille potilaille henkilökohtaiseen käyttöön kotioloissa — myös klinikoille, SAUNOILLE, sairaaloille, terveysklubeille, kesähuviloille ym.

Vesi-terapauttilaitteisiin sisältyy tavalliset suhteellisen suuret pysyvät, eli eimuuttumattomat laitteet, joiden asentamisessa tarvitaan ammattityövoimaa ja sellaisia putkityölaitteita, joita käytetään vain suurissa hoitokeskuksissa tai toipilaskodeissa. On kuitenkin ilmeistä, että enemmistö hoitoa saavista potilaista ei tarvitse sairaalan erikoishoitoa, ja he voivat sen vuoksi saada hoitoa kotona ilman suurissa keskuksissa käymisen aiheuttamia menoja.

Tässä mielessä tämän keksinnön tarkoituksena on varata vesi-terapauttinen hoitojärjestelmä, minkä rakennuskustannukset ovat halvat ja mikä ei tarvitse erikoisvälineitä eikä erikoislaitteita. Sopii auton tavarasäiliöön siten, että sitä voivat turistit käyttää hyväkseen.

Erikoisesti tämän keksinnön tarkoituksena on varata hoitomenetelmän, millä on edellämainitut etuisuudet yhdistettynä istuma- (Sitz-) kylpyyn ja höyrytuoliin, mitkä voidaan päälletysten varastoida, ja sisältyen siihen neljä eri laitetta, soveltuen sama istuin sekä höyry- että vesikylpyyn. Tarpeen vaatiessa voi käyttää No. 1 ja No. 2 sekä taasen No. 2, No. 3 ja No. 4 yhtäaikaa.

JOSEPH HALONEN

Doctor of Chiropractic and Naturopathy

Member of the INTERNATIONAL SOCIETY OF NATUROPATHIC PHYSICIANS

31 CEDAR ST., SUDBURY, ONTARIO, CANADA — PUHELIN 673-2252

Myös anottu samanlaista uutta Yhdysvaltain patenttia, mitä on Canadassakin anottu.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Perunajauho – kotoisten jälkiruokien suuruste

Perunajauholla suurustetut keitot ja kiisselit ovat suosittuja kotoisia jälkiruokia.

Perunajauhon menekkiin vaikuttaa ennen kaikkea käytetyn raaka-aineen happamuus; happamen liemen suurustamiseen tarvitsemme pperunajauhoa hieman runsaammin. Esim. puolukkakeittoon lasketaan 2—3 rkl perunajauhoa 1 kvarttiin puolukkamehua, kun taas mustikkakeitossa 1 kvartille mustikkamehua riittää vajaa 2 rkl perunajauhoa.

Nopea tapa suurustaa kiisseli tai keitto perunajauholla on lisätä perunajauho heti muiden aineiden kanssa kattilaan. Aineita sekoitetaan hyvin koko kuumennuksen ajan, kunnes kiisseli tai keitto on kiehunut, jolloin se onkin valmista. Perunajauhoa ei tarvitse keittää kuten maissijauhoa, vaan se kypsyy hyvin nopeasti — pelkkä kiehautus riittää.

Perunajauho sopii mainiosti myös maito- ja kermajälkiruokien suurustamiseen.

KAHVIKIISSELI

1 kvartti maitoa tai kermamaitoa
¾ kkp sokeria
1½—2 kkp väkevää kahvia
1 kkp perunajauhoa

Kahvikiisseli on piristävä ja maukas jälkiruoka. itä valmistettaessa pannaan perunajauhot suoraan kattilaan kylmän maidon, kahvin ja sokerin kanssa. Seosta kuumennetaan koko ajan hiljalleen hämmentäen, ettei perunajauho pääse laskeutumaan pohjaan. Kun kiisseli sakenee ja kiehahtaa hyvin, on se valmista.

Kahvikiisseli voidaan maustaa myös kaakaolla tai vanilijasokerilla. Instant-kahvia käytettäessä on kahvijauhe parasta liuottaa ensin kuumaan vesi- tai maitotilkkaan ,ennen kuin se lisätään kiisselin muihin aineisiin.

Perunajauholla suurustettu kahvikiisseli tarjotaan joko sellaisenaan tai hedelmien tai hillon kera.

BANAANIKASTIKE

(4 annosta)
½ kvarttia maitoa
1 muna (tai 2 munan keltuaista)
2 rkl sokeria
½ tl vaniljasokeria
1 rkl perunajauhoa
1—2 banaania

Myös banaanikastikkeen valmistuksessa lisätään perunajauho suoraan kattilaan maidon, munan ja sokerin kanssa. Aineita sekoitetaan hyvin kattilassa liedellä kunnes seos sakenee. Kastike ei saa kiehahtaa, muuten muna juoksettuu. Koska perunajauho kypsyy hyvin nopeasti, se ehtii kypsyä riittävästi kuumentamisen aikana. Kastike otetaan jäähtymään ja hienonnetut banaanit lisätään siihen. Jäähtymisen aikana kastiketta sekoitetaan.

Banaanikastike tarjotaan jälkiruokapiirakan tai tortun kanssa. Nopeatekoinen jälkiruokatorttu valmistetaan seuraavasti:

PERUNAJAUHOTORTTU

(4 annosta)
2 munaa
1 kkp sokeria
1 kkp perunajauhoa
½ tl leivinjauhoa

Munat ja sokeri vatkataan vaahdoksi, johon muut aineet lisätään siivilöityinä. Torttu voidaan paistaa (n. 10—15 min.) sileässä matalassa vuoassa tai paperisissa leivosvuoissa.

Perunajauhotortut maistuvat erinomaisilta esim. banaanikastikkeen kera tarjottuina.

Perunan kuorinta vaatii taitonsa

Perunoiden keittäminen ei ole konsti eikä mikään, sanoi entinen kesäleskikin, kun joku epäili hänen taitoaan tässä asiassa. Potut kattilaan vain, vettä kaulaa myöten ja tulelle. Toista mieltä oli kuitenkin talousopettaja Pirjo Muurinen, joka eräässä tilaisuudessa kertoi paljon tietämisen arvoista yleisimmästä viljelykasvistamme.

— Hyvä peruna on tärkkelyspitoinen mutta ei liian, koska se silloin hajoaa keittäessä. Sen pinta on tasainen ja matalasilmäinen. Perunan kuoren alla on sen tärkein osa, valkuaisainekerros. 100 gramman suuruisessa perunassa valkuaisainetta on kaksi grammaa. Valkuaisainekerroksen alla ovat kivennäisaineet ja A-, B- sekä C-vitamiinit, joista tärkein on C-vitamiini.

Oikein keittämällä saadaan perunan tärkeimmät kerrokset säilytetuiksi. Keittäminen on tapahduttava mahdollisimman vähässä vedessä. Perunoiden kypsyyttä kokeiltaessa on yleisesti käytetty tapa, pisteleminen haarukalla, vahingollinen. Tämä voidaan perunaa vahingoittamatta tehdä tulitikulla, jolloin päästään yhdellä reiällä, eivätkä perunan tärkeät ravintoaineet valu keitinveteen.

Raaka peruna olisi kuorittava mahdollisimman ohuesti, eikä kuorimisessa saisi käyttää ruostunutta veistä. Kuorittua perunaa ei myöskään saa pitää vedessä, vaan se on välittömästi joko keitettävä tai paistettava.

Tilaisuudessa esiteltiin myyntiin tullutta sähkökäyttöistä perunankuorijakonetta, joka kuorii puolitoista kiloa perunoita kolmessa minuutissa.

Tölkkipiirakoita kanaalin yli

Noin 120,000 englantilaista perinteellistä lihapiirakkaa on viety viime kuukausina Englannin Kanaalin yli Ranskaan. Ilmeisesti ne ovat maistuneet ranskalaisille, sillä äsken sinne lähti 30 tonnin erä ja kahdeksan tonnia seuraa pian perässä. Nämä manchesterilaisen yhtiön tölkkipiirakat nimeltään Bouchee de porc en Croute a l'Anglaise osoittautuivat yhdeksi Lyonin äskeisen brittiläisen viikon parhaista vetonauloista.

Ilmapallo voi olla vaarallinen

Kevät ja ilmapallo kuuluvat yhteen. Joskus vanhemmat ostavat lapsilleen ilmapallon, jolla nämä leikkivät lyhyemmän tai pitemmän ajan, ehkä hiukan luonteen rajuudestakin riippuen.

Ilmapallo ei kumminkaan ole aivan vaaraton, todetaan palosuojeluskeskuksesta. Ei ole kovin kauan siitä kun ilmapallopakkaus räjähti eräässä linja-autossa ja kahdeksan henkilöä joutui turvautumaan sairaalan apuun. Pallon kuljettaminen auton sisällä — olipa kyseessä henkilö tai linja-auto- on vaarallista, pallo nimittäin saattaa räjähtää ja syttyä palamaan pelkästä hankauksesta jolloin suljetussa tilassa tapahtuneet onnettomuudet paloja painevauriot muodostuvat hyvin kohtalokkaiksi.

Ilmapallot täytetään yleensä vedyllä, joka syttyy herkästi ja hyvinkin pienestä kipinästä, muusta avotulesta puhumattakaan. Jos paloon on joutunut lisäksi ilmaa, se on vielä herkempi palamaan. On siis aiheellista mm. tupakoida varovasti pallon lähettyvillä, välttää palloon tahallista puhkomista ja katsoa myös, etteivät lapset sitele ilmapalloa liian rajusti.

Pieniä neuvoja

Puhdistettaessa takasta tuhkaa, sen voi estää lentämästä kun kosteita teen lehtiä ripotellaan tuhkan päälle ennen uunin tyhjentämistä.

Seiniä korjatessa joskus täytyy raapia alusta karheaksi ennen kuin siihen tarttuu uutta täytettä tai rappausta. Tällaiseen raapintaan sopivan esineen saa naulaamalla puuhun virvoitusjuomapullon pullapäreunaisia korkkeja. Sillä on myös hyvä hangata multaa pois ulkotöissä tarvittavista työkaluista. Tällaisia korkkeja voi naulata lautaan vieri viereen ja siitä saa erinomaisen kenkien puhdistajan ulkoportaiden eteen.

Mokkanahkaiset hansikkaat saa uuden tuntuisiksi vetämällä ne käteen ja hankaamalla kuivalla leivällä. — Valkea huopahattu puhdistuu tuoreella ranskanleivällä hankaamalla.

KIRJANPITÄJÄ HALUTAAN

Vapaus-kustannusyhtiön palvelukseen halutaan ammattitaitoinen kirjanpitäjä, joko mies tai nainen, joka hallitsee englannin- ja suomenkielen. Viisipäiväinen 37½ tunnin työviikko, kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen. Liikkeessä on voimassa ryhmä sairaus- ja tapaturmavakuutus, josta liike maksaa puolet kuluista. Union alainen työpaikka.

Hakemukset suosituksineen lähetettävä viikon kuluessa 25 päivään mennessä allaolevalla osoitteella ja toimi on otettava vastaan kesäkuun 5 päivänä.

Vapaus Publishing Company Ltd.

100 ELM ST., WEST tai P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO